

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 30.11.2011
COM(2011) 779 окончателен
2011/0359 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно специфични изисквания по отношение на задължителния одит на
предприятия от обществен интерес**

(текст от значение за ЕИП)

{SEC(2011) 1384 окончателен}
{SEC(2011) 1385 окончателен}

Обяснителен меморандум

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Непосредствено след кризата във и извън Европа бяха предприети мерки, чиято основна цел беше спешното стабилизиране на финансовата система. Докато ролята на банките, хедж фондовете, агенциите за кредитен рейтинг, надзорните органи или централните банки беше нееднократно обсъждана и задълбочено анализирана, почти никакво внимание не беше отделено на ролята одиторите по време на кризата — или всъщност ролята, която те трябваше да изпълнят. Като се има предвид, че много банки отчетоха големи загуби по балансови и задбалансови позиции в периода 2007—2009 г. , много граждани и инвеститорите не могат да разберат как одиторите са заверили без резерви отчетите на своите клиенти (в частност на банките) за тези периоди.

Важно е да се отбележи, че в условията на криза, когато 4 588.9 млрд. EUR на данъкоплатците бяха отпуснати за подпомагане на банките между октомври 2008 г. и октомври 2009 г., като тази помощ представлява 39 % от БВП на ЕС-27 през 2009 г.¹, всички елементи на финансовата система трябва да бъдат подобрени.

Провеждането на строг одит е от първостепенно значение за възстановяването на доверието в пазара Той допринася за защитата на инвеститорите, като осигурява лесно достъпна, разходоэффективна и надеждна информация относно финансовите отчети на предприятията. Чрез него се намаляват евентуално и цената на капитала за одитираните предприятия, тъй като се осигурява повече прозрачност и надеждност на финансовите им отчети.

Важно е да се подчертае, че законът възлага на одиторите провеждането на задължителни одити на финансовите отчети на дружествата, които се ползват с ограничена отговорност и/или имат разрешение да предоставят услуги във финансовия сектор. Тази функция е в отговор на обществената им роля да предоставят мнение относно достоверността и точността на финансовите отчети на тези дружества.

С приемането през 1984 г. на директива (Директива 1984/253/ЕИО), по силата на която са хармонизирани процедурите за одобряване на одиторите, в ЕС се въвеждат правила, които частично регулират задължителния одит. През 2006 г. беше приета Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2006 г. относно задължителния одит на годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети, за изменение на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета и за отмяна на Директива 84/253/ЕИО на Съвета (наричана по-нататък Директива 2006/43/ЕО), с която значително се разшири обхватът на предходната директива.

¹ Големият размер на помощта, одобрена по различни схеми, се обяснява с факта, че някои държави-членки приеха схемите за общо гарантиране, което обхваща дълга на всички техни банки. Държавите-членки разчитаха основно на гаранционни мерки. 546,08 млрд. EUR (4,5% от БВП) бяха одобрени като мерки за рекапитализация, от които държавите-членки използваха действително около 141,5 милиарда EUR през 2009 г. В периода между октомври 2008 г. и октомври 2010 г. Комисията разреши на 22 държави-членки да предприемат мерки срещу финансовата криза в областта на държавните помощи: т.е. всички държави-членки с изключение на България, Чешката република, Естония, Малта и Румъния.

Финансовата криза разкри слабости в задължителния одит особено по отношение на предприятия от обществен интерес (ПОИ) — предприятия, които са от значителен обществен интерес поради тяхната стопанска дейност, размер, броя на служителите им или които поради корпоративната си форма имат широк кръг от заинтересовани страни. Следователно настоящото предложение определя условията за извършването на задължителния одит на финансовите отчети на ПОИ.

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Комисията проведе консултация от 13 октомври до 8 декември 2010 г.²

Общо бяха получени почти 700 отговора от различни заинтересовани страни, включително одитори, надзорни органи, инвеститори, представители на академичните среди, дружества, публични органи, браншови организации и частни лица.

Както показва консултацията, съществуват едновременно желание за промяна и за запазване на статуквото: участници, които имат добре установени позиции на пазара, се обявяват срещу промени. От друга страна, особено малки и средни одиторски дружества, както и инвеститорите заявяват, че неотдавнашната финансова криза е разкрила сериозни недостатъци. Обобщение на получените отговори от допитването е на разположение на:

http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2010/audit/summary_responses_en.pdf

Допълнително бяха обменени мнения на конференцията на високо равнище по въпросите на одита, организирана от Комисията на 10 февруари 2011 г.³

На 13 септември 2011 г. Европейският парламент прие по собствена инициатива доклад в отговор на Зелената книга на Комисията и я призовава да създаде условия за повече прозрачност и конкуренция на пазара на одиторските услуги⁴. Европейският икономически и социален комитет (ЕИСК) прие подобен доклад на 16 юни 2011 г.⁵

Въпросите бяха поставени за обсъждане и на вниманието на държавите-членки на заседанието на Комитет по финансови услуги от 16 май 2011 г. и на заседанието на регулаторния комитет за одит от 24 юни 2011 г.

В съответствие с принципите на „по-добро регулиране“ в оценката на въздействието са посочени различните проблемни области, поради които може да се наложи предприемането на регулаторни действия:

- Разминаване между това, което заинтересованите страни очакват от одита, и резултатите, които одиторите могат действително да постигнат.

² Европейска комисия, Зелена книга за одитна политика: поуки от кризата, COM(2010) 561, 13.10.2010 г.

³ http://ec.europa.eu/internal_market/accounting/conferenc_20110209_en.htm

⁴ <http://www.europarl.europa.eu/oeil/FindByProcnum.do?lang=en&procnum=INI/2011/2037>

⁵ COM(2010)561 окончателен, ОВ С 248, 25.8.2011 г., стр. 92.

- Независимостта на оценката не е нито гарантирана, нито доказана, в условия при които одитът се е превърнал на практика в една от множество търговски услуги. Липсата на редовни тръжни процедури за одиторски услуги и на периодична ротация на одиторските дружества е лишило одита от основния му етичен принцип: професионална скептичност.
- Концентрация на пазара и липса на избор: пазарът е толкова поляризиран, че рядко одиторът на ПОИ не е от „големите четири“ одиторски дружества. В повечето от държавите-членки „големите четири“ одиторски дружества извършват одита на повече от 85 % от големите публично търгувани дружества.

В резултат от оценката на въздействието бяха определени следните предпочитани варианти на политики:

- Следва да се уточни и конкретизира обхватът на задължителния одит и да се подобри информацията, която одиторът предоставя на потребителите, одитираните предприятия, одитните комитети и надзорните органи.
- Забраната одиторите да предоставят на одитираните предприятия услуги, различни от извършването на одит, и дори забраната на предоставянето на такива услуги като цяло ще отговори на необходимостта от засилване на независимостта и професионалната скептичност. Освен това по-строги правила в процедурата за назначаването на одитори и въвеждането на задължителна ротация на одиторското дружество биха допринесли за по-високо качество на одита.
- За да се улесни обективният избор на одитор, следва да се забранят договорни клаузи, които ограничават избора на одиторско дружество, да се засили прозрачността на качеството на одита и на дейността на одиторските дружества и да се въведе сертифициране на качеството на одита.
- За да се разшири изборът на доставчици на одит, следва да се премахнат ограниченията върху собствеността
- Следва да се засилят правомощията на националните надзорни органи в областта на одита и да се установи сътрудничество на равнището на ЕС в рамките на Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП).

Докладът за оценката на въздействието във връзка с настоящото предложение е на разположение на:

http://ec.europa.eu/internal_market/auditing/index_en.htm

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

3.1 Правно основание

Съществуващата Директива 2006/43/ЕО е приета въз основа на член 50 от Договора за функционирането на ЕС. Изискването относно правото на установяване (например

изискванията, които се отнасят до одобряването/регистрацията на одитори) и измененията към него, остават в обхвата на директивата⁶.

Настоящият регламент, който се основава на член 114 от ДФЕС, съдържа специфични допълнителни изисквания, които се отнасят до извършването на задължителен одит на ПОИ.

3.2. Субсидиарност и пропорционалност

По отношение на контрола върху одиторските услуги сега действащите правила на ЕС предоставят широки правомощия на държавите-членки, а пък те от своя страна разчитат основно секторът да се регулира сам. По време на кризата стана ясно, че саморегулацията не работи, погледнато в дългосрочен план. Освен това изложените в оценката на въздействието проблеми не могат да бъдат разрешени на национално ниво, тъй като ще се появят значителни различия в регулаторната рамка и това на свой ред би нарушило сериозно единния пазар.

Поради взаимосвързания характер на пазарите на ценни книжа и финансовите участници одитът следва да се хармонизира в целия Европейски съюз. Изключително важно е ролята на одиторите, тяхната независимост и пазарната структура да се разглеждат на равнището на Съюза, тъй като ПОИ в Европа често упражняват трансгранични дейности. Важно е да се отбележи, че законодателството за защитата на инвеститорите, както и регулирането на финансовите институции вече се прилага на равнището на Съюза.

Освен това прилагането на координиран подход на равнището на Съюза, съчетано с международна подкрепа, също би намалило риска от регулаторен арбитраж.

Предложението е в съответствие с принципа на пропорционалност и не надхвърля необходимото за постигане на набелязаните цели.

3.3. Подробно обяснение на предложението

В членове 39—43 от Директива 2006/43/ЕО са предвидени определени изисквания, които засягат задължителните одити на ПОИ. Тези изисквания вече няма да бъдат част от директивата, а ще бъдат включени (и допълнително доразвити) в настоящия регламент.

Регламентът е подходящ и съответстващ правен инструмент за осигуряване на високо качество на одити на ПОИ. Прякото прилагане на регламента предоставя по-голяма правна сигурност. Също така законодателството ще се прилага от една и съща дата в целия Съюз, като по този начин се избягват проблеми, свързани с късното транспониране на законодателството от държавите-членки⁷. Освен това един регламент предоставя най-висока степен на хармонизация: задължителните одити ще се извършват при еднакви по същество правила във всички държави-членки.

⁶ За по-подробна информация относно обхвата на всяко предложение виж раздел 4.3 на обяснителния меморандум на предложението за изменение на Директива 2006/43/ЕО.

⁷ При спазване, когато е уместно, на адекватен преходен режим.

3.3.1. Дял I (Предмет, приложно поле и определения)

Регламентът се прилага по отношение на одитори, които извършват задължителни одити на ПОИ, и по отношение на одитираните ПОИ, например правила за одиторския комитет, който ПОИ трябва да създаде.

За целите на настоящия регламент определенията, които се прилагат в изменената Директива 2006/43/ЕО, следва да се прилагат и тук. С развитието на финансовия сектор възникват нови категории финансови институции съгласно правото на Съюза, поради което е уместно в определението на ПОИ да бъдат включени и инвестиционните посредници, платежни институции, предприятия за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК), институции за електронни пари и алтернативни инвестиционни фондове.

3.3.2. Дял II (Условия за извършването на задължителен одит на предприятия от обществен интерес)

Глава I (Независимост и избягване на конфликт на интереси)

Одиторът следва да установи подходящи политики и процедури, за да гарантира, че са спазени задълженията по силата на регламента по отношение на независимостта, вътрешните системи за контрол на качеството и надзора над служителите.

Бивши одитори, основните партньори по одита или техните служители нямат право да заемат важни ръководни постове в одитираното предприятие, да бъдат членове на одиторския комитет на одитираното предприятие, да бъдат членове без изпълнителни функции на административния орган или да участват в надзорния орган на одитираното предприятие в рамките на две години след прекратяване на одитния ангажимент.

Таксите за предоставянето на одитираното предприятие на свързани с одита финансови услуги следва да не надхвърлят 10 % от таксите за одит, платени от предприятието. Освен това следва да се прилагат подходящи защитни механизми, когато общият размер на таксите — такси за одита и за свързаните с него финансови услуги — които одиторът получава от ПОИ, достигне значителен процент от неговите общи годишни такси.

При всички случаи задължителният одитор, одиторското дружество или член на мрежата, в която участва одиторското дружество, няма да имат право да предоставят на одитираните от тях предприятия определени услуги, които са напълно несъвместими с функцията на одита за защита на независимия обществен интерес, докато за други услуги, които не са напълно несъвместими с услугите по извършване на одит, одиторският комитет или компетентният орган ще имат правомощието да преценят в зависимост от конкретните обстоятелства дали могат да бъдат предоставени на одитираното предприятие. Въпреки това, могат да се предоставят свързани с одита финансови услуги. Комисията е оправомощена да актуализира списъците на разрешени и забранени услуги в съответствие с условията, определени в дял VI. В допълнение големите одиторски дружества следва да насочат своята професионална дейност към извършването на задължителен одит, като следва да нямат право да предлагат услуги, които не са свързани с извършването на одит.

Преди да приеме или да продължи даден ангажимент, одиторът следва да прецени дали съществуват рискове относно неговата независимост и да потвърди независимостта си пред одиторския комитет.

Глава II (Поверителност и професионална тайна)

Одиторите не могат да мотивират неспазване на разпоредбите на настоящото предложение, позовавайки се на професионалната тайна.

Член 13 гарантира, че по време на одита може да се обменя необходимата информация. Въпреки това, тези разпоредби не позволяват на одитора да си сътрудничи с органи на трета държава по начин, различен от формите на сътрудничество, предвидени в глава XI от Директива 2006/43/ЕО.

Глава III (Извършване на задължителния одит)

Съгласно регламента одиторът следва да предприеме необходимите стъпки, за да си изгради мнение за това дали финансовите отчети дават вярна и точна представа и са изготвени съгласно съответната рамка за финансово отчитане. Това не включва изразяване на увереност по отношение на бъдещата жизнеспособност на одитираното предприятие, нито на ефективността или ефикасността, с която управителният или административният орган провежда или ще провежда дейността на предприятието. Това изключение обаче следва да не възпрепятства одитора да изпълни задачите, които ще осигурят правилно провеждане на одита, нито спазването на изискванията за докладване.

С предложението се засилва принципът на професионална скептичност. Одиторът трябва винаги да следи за вероятността от наличието на съществени неточности, дължащи се на грешка или измама, независимо от предишния му опит с предприятието.

Установени са основни изисквания за извършването на задължителен одит. Одиторското дружество следва да определи основен одиторски партньор, който да бъде активно ангажирани в извършването на задължителния одит. Също така следва да бъдат предвидени и достатъчно ресурси, да се поддържа досие на клиента и на одита и одиторът трябва да се увери, че всички организационни изисквания се прилагат правилно.

При наличието на нарушение, което има или може да има сериозни последствия за надеждността на задължителния одит, одиторът следва да предприеме подходящи мерки за справяне с възникналите последици и предотвратяване на евентуално повторение на нарушението.

При одита на консолидирани финансови отчети, когато одиторът на групата не е в състояние да документира одиторската работа, извършена от одитора(ите) от трета държава, той трябва да предприеме подходящи мерки, включително да извърши допълнителна работа по одита, и да уведоми компетентния орган за това.

Одиторът/одиторското дружество следва да извършва собствена проверка на вътрешния контрол на качеството преди представянето на одиторския доклад. Проверката следва да се извършва от одитор, който не участва в задължителния одит, с който е свързана вътрешната проверка за качеството.

Глава IV (Докладване във връзка с одита)

Съдържанието на одиторския доклад, който се оповестява публично, е разширено, така че в него се обяснява използваната методология, по-специално каква част от баланса е била пряко проверена и каква част е била подложена на проверки на системите и проверки за съответствие, нивата на същественост, прилагани при одита, основните области, в които съществува риск от съществена неточност на финансовите отчети, дали задължителният одит е бил планиран за откриване на измами и, в случай на квалифицирано или отрицателно мнение или на невъзможност за изразяване на мнение — мотивите за тези решения. В него трябва да са обяснени също разликата в тежестта на проверките по същество и проверките за съответствие в сравнение с предходната година.

Одиторът следва също така да изготви по-обемен и по-подробен доклад за одиторския комитет. В него се предоставя по-подробна информация относно извършения одит, относно състоянието на предприятието (например като действащо предприятие) и констатациите от одита заедно с необходимите обяснения. В този допълнителен доклад също така се представя (и обосновава) пред одиторския комитет извършената одиторска работа. Той се представя на одиторския комитет и на ръководството на одитираното предприятие, но няма да се оповестява публично (като се има предвид, че неговото съдържание ще включва търговски тайни и евентуално обвързана с ценообразуването информация). При поискване обаче одиторът трябва да предостави доклада на компетентния орган.

По силата на повечето директиви за финансовите услуги одиторът е задължен да разкрие пред компетентните органи, които упражняват надзор над ПОИ, всеки факт или решение относно ПОИ. Сега обхватът на това задължение е разширен, за да включва всички ПОИ. Освен това компетентните органи, упражняващи надзор върху кредитните институции и застрахователните предприятия, следва да си сътрудничат редовно с одиторите.

Глава V (Доклад за прозрачност на задължителните одитори и одиторските дружества и съхраняване на документация)

От одиторите ще се изисква да разкриват финансова информация, показваща по-специално техния общ оборот, разделен на одиторски такси, платени от ПОИ, одиторски такси, платени от други предприятия и такси за други услуги. Те следва също така да разкриват финансова информация на равнището на мрежата, към която принадлежат.

Докладите за прозрачност на одиторите на ПОИ следва да са придружени от декларация за корпоративното управление на самото дружество. Допълнителна информация относно одиторските такси следва да бъде предоставена на компетентните органи с оглед улесняване на техните надзорни функции.

Одиторът следва да съхранява определени документи и информация за период от пет години.

3.3.3. Дял III (Назначаване на задължителни одитори или одиторски дружества от предприятия от обществен интерес)

За да се засили независимостта и капацитета на одиторския комитет, в състава му следва да влизат членове, които нямат изпълнителни функции, като поне един член трябва да има опит и знания в областта на одита, а друг в областта на счетоводството и/или одита.

Предложението за назначаване на одитора по време на събранието на акционерите следва да се основава на препоръка от одиторския комитет. Препоръката трябва винаги да съдържа обосновка на предложеното решение. Също така, с изключение на случаите на подновяване на одиторския ангажимент, препоръката следва да съдържа поне две възможности (без заварения одитор), като одиторският комитет трябва да предостави надлежно обосновано предпочитание към един от тях. Препоръката на одиторския комитет следва да бъде направена след извършване на надлежна тръжна процедура. В случай на кредитни институции или застрахователни предприятия одиторският комитет следва да предостави своята препоръка на пруденциалния надзорен орган, който следва да има право да наложи вето върху предложенния избор.

Следва да се забрани сключването на договорни клаузи с трети страни, по силата на които се ограничава възможността на одитираното предприятие да избере одитор.

С цел да се отстрани рискът от установяване на близки отношения, вследствие на честото назначаване от одитираното предприятие на едно и също одиторско дружество в продължение на десетки години, с регламента се въвежда задължителна ротация на одиторските дружества след максимален период от 6 години, който при определени обстоятелства може да бъде удължен на 8 години. Ако предприятие от обществен интерес е назначило двама или повече задължителни одитори или одиторски дружества, максималната продължителност на ангажимента ще бъде 9 години; като по изключение срокът може да бъде удължен на 12 години. Предвижда се и изчаквателен период преди одиторското дружество да може отново да извърши задължителен одит на същото предприятие. С цел да се осигури гладък преход бившият одитор е задължен да изпрати на новия одитор приеман протокол със съответната информация.

Одиторският комитет, един или повече акционери, компетентните органи и компетентните органи за надзор върху ПОИ са оправомощени да предявяват иск пред национален съд за освобождаването от длъжност на одитора, в случай че са налице основателни причини.

3.3.4. Дял IV (Наблюдение на дейностите на одиторите и одиторските дружества, извършващи задължителен одит на предприятия от обществен интерес)

Глава I (Компетентни органи)

Всяка държава-членка следва да определи един компетентен орган, който да отговаря за надзора над одиторите и одиторските дружества, които извършват одит на ПОИ. Тези органи следва да разполагат с достатъчно персонал и да бъдат независими от одиторите. По отношение на служителите на компетентните органи е в сила задължението за спазване на професионална тайна.

Компетентните органи следва да имат всички надзорни и разследващи правомощия, необходими за упражняване на техните функции, но нямат влияние върху съдържанието на одиторските доклади.

Компетентните органи следва да си сътрудничат на национално равнище с органа, отговарящ за одобряването и регистрирането на задължителните одитори и одиторски дружества (Директива 2006/43/ЕО), и с други органи за надзор над ПОИ например банковия или застрахователния надзор.

Глава II (Гарантиране на качеството, разследване, наблюдение на пазара, планиране на действия при непредвидени ситуации и прозрачност на дейността на компетентните органи)

Задачите на компетентните органи включват:

- проверки на гарантирането на качеството на извършените задължителни одити. Тези проверки следва да отговарят на обема и обхвата на дейността на проверявания одитор;
- разследване с цел откриване, коригиране и предотвратяване на неправилно извършени задължителни одити на ПОИ;
- наблюдаване на развитието на пазара за предоставяне на услуги, свързани със задължителния одит на ПОИ;
- редовно проследяване на възможни заплахи за непрекъснатостта на операциите на големите одиторски дружества, включително рискове, дължащи се на високата концентрация, и изискване от големите одиторски дружества да приемат планове за действия при извънредни ситуации, за да се справят с такива заплахи;
- изискване за прозрачност на работата им, включително и публикуването на отделни доклади относно проверките за гарантиране на качеството.

Глава III (Сътрудничество между компетентните органи и връзки с европейски надзорни органи)

С регламента се изисква сътрудничеството на равнището на ЕС между компетентните органи да се извършва в рамките на ЕОЦКП, като по този начин ще се замести сегашният механизъм за сътрудничество под егидата на Европейската група на представителите на органите за надзор върху одиторите (ЕГАОВ) — експертна група, председателствана от Европейската комисия. ЕОЦКП вече работи в областта на одита (и счетоводството) на ПОИ и правната рамка предвижда ЕОЦКП, Европейският банков орган (ЕБО) и Европейският орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (ЕОЗППО) да си сътрудничат в рамките на техния съвместен комитет в областта на одита. ЕОЦКП трябва да създаде постоянен вътрешен комитет, в състава на който трябва да влизат най-малко представители на националните компетентни органи.

ЕОЦКП следва да изготви насоки по няколко въпроса: например относно съдържанието и представянето пред одиторския комитет на одиторския доклад и допълнителния

доклад, относно надзорната дейност на одиторския комитет или провеждането на проверки за гарантиране на качеството.

Въвежда се „доброволно“ общоевропейско сертифициране на качеството на одита, за да се подобри публичното представяне, признанието и репутацията на всички одиторски дружества, които имат капацитета да провеждат одити на ПОИ с високо качество. ЕОЦКП следва да публикува изискванията за получаване на сертификат заедно с евентуалните административни последици и такса. Националните компетентни органи следва да участват в разглеждането на заявлението за сертификат. Относно разследването и проверките на място компетентните органи следва да уведомят компетентния орган на другата държава-членка, ако преценят, че се извършват или са били извършвани дейности в нарушение на разпоредбите на настоящия регламент. Освен това компетентният орган на държава-членка може да поиска провеждането на разследване от компетентния орган на друга държава-членка на територията на последната.

Освен това ЕОЦКП може по искане на един или повече компетентни органи да създаде колегии на компетентните органи, за да се улесни изпълнението на определени задачи.

Глава IV (Сътрудничество с одитори на трета държава и с международни организации и органи)

Компетентните органи и ЕОЦКП могат да сключват споразумения за сътрудничество, предвиждащи обмен на информация с компетентните органи на трети държави само ако предаваната информация е предмет на гаранции за професионална тайна и при условие че се спазват правилата за защита на данните.

3.3.5. *Дял V (Надзорни мерки и санкции)*

С цел подобряване на съответствието с изискванията на настоящия регламент и след Съобщението на Комисията от 9 декември 2010 г., озаглавено „По-строги наказателни разпоредби за сектора на финансовите услуги“⁸, се засилват правомощията на компетентните органи да приемат надзорни мерки и да налагат санкции. Предвидени са административни парични санкции за одитори и ПОИ, извършители на установените нарушения. Дейността на органите следва да бъде прозрачна относно санкциите и мерките, които се прилагат.

3.3.6. *Дял VI (Докладване и преходни и заключителни разпоредби)*

Предвижда се преходен режим за влизането в сила на задължението за ротация на одиторските дружества, задължението за организиране на процедура за подбор на одиторско дружество и създаването на одиторски дружества, които предоставят само одиторски услуги.

3.3.7. *Регулаторни технически стандарти и спазване на член 290 от ДФЕС*

С цел да се отчете развитието на одита и пазара на одиторски услуги от ЕОЦКП се изисква да представи регулаторни технически стандарти на Комисията, с които да се вземат предвид развитията в одита и пазара на одиторски услуги, за да се уточнят

⁸ COM(2010) 716 окончателен.

техническите изисквания относно съдържанието на предавателния протокол, който новият одитор трябва да получи, и създаването на европейски сертификат за качество за одитори, които извършват задължителни одити на ПОИ. Комисията е оправомощена да приеме тези технически стандарти като делегирани актове.

На 23 септември 2009 г. Комисията прие предложения за регламенти за създаване на ЕБО, ЕОЗППО (Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване) и ЕОЦКП (Европейския орган за ценни книжа и пазари)⁹. В тази връзка Комисията иска да припомни направените от нея декларации по отношение на членове 290 и 291 от ДФЕС при приемането на регламентите за създаване на европейските надзорни органи, според които: „По отношение на процедурата за приемане на регулаторни стандарти Комисията подчертава уникалния характер на сектора на финансовите услуги, който произтича от структурата Ламфалуси и е изрично признат в Декларация 39 към ДФЕС. Комисията има сериозни съмнения обаче дали ограничаването на ролята ѝ при приемане на делегирани актове и мерки за изпълнение е в съответствие с членове 290 и 291 от ДФЕС.“

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението на Комисията няма пряко или косвено отражение върху бюджета на Европейския съюз. По-специално задачите, които биха могли да бъдат възложени на надзорните органи на ЕС, както е посочено в предложението, не предполагат допълнително финансиране от ЕС.

⁹

COM (2009) 501 окончателен, COM (2009) 502 окончателен, COM (2009) 503 окончателен.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно специфични изисквания по отношение на задължителния одит на
предприятия от обществен интерес**

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹⁰,

след консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните¹¹,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) На одиторите и одиторските дружества, извършващи задължителни одити, е поверена по закон функция да извършват задължителни одити на предприятия от обществен интерес с оглед повишаване на общественото доверие в годишните и консолидираните финансови отчети на тези предприятия. Обществената функция на задължителния одит означава, че широк кръг от хора и институции разчита на качеството на работата на одитора, извършващ задължителен одит. Доброто качество на одита допринася за нормалното функциониране на пазарите чрез подобряване на пълнотата и ефективността на финансовите отчети. По този начин одиторите изпълняват изключително важна обществена роля.
- (2) Съгласно законодателството на Съюза финансовите отчети, включващи годишните счетоводни отчети или консолидираните счетоводни отчети на кредитни институции, застрахователни предприятия, емитенти на ценни книжа, допуснати за търгуване на регулиран пазар, платежни институции, ПКИПЦК, институции за електронни пари и алтернативни инвестиционни фондове

¹⁰ ОВ С , г., стр. .

¹¹ Дата на становището на ЕНОЗД

подлежат на одит от едно или повече лица, които имат право да извършват такива одити в съответствие с правото на Съюза, а именно: член 1, параграф 1 от Директива 86/635/ЕИО на Съвета от 8 декември 1986 г. относно годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети на банки и други финансови институции¹², член 1, параграф 1 от Директива 91/674/ЕИО на Съвета от 19 декември 1991 г. относно годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети на застрахователните предприятия¹³, член 4, параграф 4 от Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 2004 г. относно хармонизиране на изискванията за прозрачност по отношение на информацията за издателите, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар, и за изменение на Директива 2001/34/ЕО¹⁴, член 15, параграф 2 от Директива 2007/64/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 г. относно платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на Директиви 97/7/ЕО, 2002/65/ЕО, 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО и за отмяна на Директива 97/5/ЕО¹⁵, член 73 от Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК)¹⁶, член 3, параграф 1 от Директива 2009/110/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 година относно предприемането, упражняването и пруденциалния надзор на дейността на институциите за електронни пари и за изменение на Директиви 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО и за отмяна на Директива 2000/46/ЕО¹⁷, и член 22, параграф 3 от Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2011 година относно лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, и за изменение на директиви 2003/41/ЕО и 2009/65/ЕО и на регламенти (ЕО) № 1060/2009 и (ЕС) № 1095/2010¹⁸. Освен това съгласно член 4, параграф 1, точка 1 от Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директиви 85/611/ЕИО и 93/6/ЕИО на Съвета и Директива 2000/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 93/22/ЕИО¹⁹ също се изисква годишните счетоводни отчети на инвестиционните посредници да бъдат одитирани, в случаите в които не се прилагат Четвъртата Директива на Съвета 78/660/ЕИО от 25 юли 1978 г. относно годишните счетоводни отчети на някои видове дружества²⁰ или Седмата директива на Съвета 83/349/ЕИО на Съвета от 13 юни 1983 г. относно консолидираните счетоводни отчети²¹.

- (3) Условието за одобряване на лицата, които отговарят за извършването на задължителен одит, както и минималните изисквания за извършването на задължителен одит са определени в Директива 2006/43/ЕО на Европейския

¹² ОВ L 372, 31.12.1986, стр. 1.

¹³ ОВ L 374, 31.12.1991, стр. 7.

¹⁴ ОВ L 390, 31.12.2004, стр. 38.

¹⁵ ОВ L 319, 05.12.2007, стр. 1.

¹⁶ ОВ L 302, 17.11.2009, стр. 32.

¹⁷ ОВ L 267, 10.10.2009, стр. 7.

¹⁸ ОВ L 174, 1.7.2011 г., стр. 1.

¹⁹ ОВ L 145, 30.04.2004, стр. 1.

²⁰ ОВ L 222, 14.8.1978 г., стр. 11.

²¹ ОВ L 193, 18.07.1983, стр. 1.

парламент и на Съвета от 17 май 2006 г. относно задължителния одит на годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети, за изменение на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета и за отмяна на Директива 84/253/ЕИО²².

- (4) По време на неотдавнашната финансова криза много банки отчетоха големи загуби по балансови и задбалансови позиции в периода 2007—2009 г. Този факт повдигна не само въпроса как одиторите са одобрили без резерви финансовите отчети на клиентите си за тези периоди, но и въпроса за годността и адекватността на действащата законодателна рамка. На 13 октомври 2010 г. Комисията публикува Зелена книга за изготвяне на одитна политика: поуки от кризата²³, с която сложи началото на широко обществено допитване в общия контекст на реформата на регулирането на финансовите пазари относно ролята и обхвата на одита и подобряването на функцията на одита, за да се спомогне за засилване на финансовата стабилност. От общественото допитване стана ясно, че правилата от Директива 2006/43/ЕО относно извършването на задължителния одит на годишните и консолидираните счетоводни отчети на предприятия от обществен интерес може да бъдат значително подобрени. На 13 септември 2011 г. Европейският парламент прие по собствена инициатива доклад в отговор на Зелената книга. На 16 юни 2011 г. и Европейският икономически и социален комитет прие доклад по същия въпрос.
- (5) Важно е да се определят подробни правила, с цел да се гарантира, че задължителният одит на предприятия от обществен интерес е с подходящо качество и се извършва от задължителни одитори и одиторски дружества, които спазват стриктни изисквания. Чрез прилагането на общ регулаторен подход следва да се подобрят почтеността, независимостта, обективността, прозрачността, отговорността и надеждността на задължителните одитори и одиторските дружества, които извършват задължителен одит на предприятия от обществен интерес, като по този начин ще се допринесе за качеството на задължителния одит в Съюз и за гладкото функциониране на вътрешния пазар, като същевременно се постигне високо ниво на защита на потребителите и инвеститорите. С разработването на отделен акт относно предприятията от обществен интерес следва също така да се гарантира последователно хармонизиране и еднакво прилагане, като по този начин ще се допринесе за по-ефективното функциониране на вътрешния пазар.
- (6) Финансовият сектор се развива, вследствие на което възникват нови категории финансови институции съгласно правото на Съюза. Значението на новите структури и дейности извън традиционната банкова система се разширява и тяхното въздействие върху финансовата стабилност нараства. Следователно е уместно определението на предприятие от обществен интерес да обхване и други финансови институции и субекти, като например инвестиционните посредници, платежните институции, предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК), институциите за електронни пари и алтернативни инвестиционни фондове.

²² ОВ L 157, 9.6.2006 г., стр. 87.

²³ COM(2010) 561 окончателен.

- (7) Одитът на годишни и консолидирани финансови отчети има за цел да се даде правна гаранция на инвеститорите, заемодателите и деловите партньори, които имат дялово участие или стопански интерес в предприятията от обществен интерес. Поради това одиторите и одиторските дружества, извършващи задължителни одити, следва да бъдат напълно независими при извършването на задължителния одит на такива субекти и да избягват конфликти на интереси. С цел да се определи независимостта на одиторите и одиторските дружества, трябва да се вземе предвид концепцията за мрежата, в която работят одиторите и дружествата.
- (8) Подходящата вътрешна организация на задължителните одитори и одиторски дружества следва да допринесе за предотвратяването на рискове за тяхната независимост. Така собствениците или акционерите на одиторско дружество, както и лицата, които го управляват, не трябва да се намесват при извършването на задължителен одит по какъвто и да е начин, който застрашава независимостта и обективността на одитора, който извършва задължителен одит от името на одиторското дружество. Освен това задължителните одитори и одиторските дружества следва в рамките на своите организации да въведат подходящи вътрешни политики и процедури по отношение на служителите и други лица, участващи в дейността по задължителния одит, за да се гарантира, че те спазват законовите си задължения. Тези политики и процедури следва да бъдат насочени по-специално към предотвратяване и преодоляване на евентуалните рискове за независимостта и към гарантиране на качеството, обективността и задълбочеността на задължителния одит. Тези политики и процедури следва да отговарят на мащаба и сложността на стопанската дейност на задължителния одитор или одиторското дружество.
- (9) Одиторите, одиторските дружества и техните служители следва по-специално да се въздържат да извършват задължителен одит на предприятие, в което имат стопански или финансов интерес, и да търгуват с финансови инструменти, емитирани, обезпечени или по друг начин покрити от одитирано предприятие, с изключение на инвестиции в диверсифицирани колективни инвестиционни схеми. Задължителният одитор или одиторското дружество следва да се въздържат от участие във вътрешните процеси на вземане на решение от одитираното предприятие. Задължителните одитори или техните служители не трябва да имат право да заемат длъжност на управленско ниво или да участват в управителен или друг съвет на одитираното предприятие, преди да е изтекъл подходящ период от време след края на одита.
- (10) Размерът на таксите, получавани от едно одитирано предприятие, и тяхната структура може да застрашат независимостта на задължителния одитор или одиторското дружество. Следователно е важно да се гарантира, че одиторските такси не са обвързани с определени условия и че е установена специфична процедура за гарантиране на качеството на одита за случаите, в които таксите за одит от един единствен клиент са значителни по размер. При прекомерна зависимост от един клиент задължителният одитор или одиторското дружество следва да се въздържат от извършване на въпросния задължителен одит.
- (11) Съществува риск от нарушаване на независимостта на задължителни одитори и одиторски дружества или членове на техните мрежи, ако те предлагат на одитираните предприятия услуги, различни от задължителния одит. Ето защо е

целесъобразно да се изиска задължителният одитор, одиторското дружество и членовете на тяхната мрежа да не предоставят на одитираните от тях предприятия услуги, различни от одита. Когато одиторско дружество предоставя на дадено предприятие услуги, различни от одита, това би попречило на одиторското дружество да извърши задължителен одит на това предприятие, като по този начин ще се намали броят на одиторските дружества, които могат да извършват задължителен одит — по-специално по отношение на одит на големи предприятия от обществен интерес, когато пазарът е концентриран. Затова, за да се гарантира, че един минимален брой одиторски дружества е в състояние да предоставя одиторски услуги за големите предприятия от обществен интерес, е целесъобразно да се изиска големите одиторски дружества да съсредоточат своята професионална дейност върху извършване на задължителен одит и да нямат право да предприемат други услуги, които не са свързани с тяхната функция за задължителен одит като например консултантски услуги.

- (12) С оглед избягването на конфликти на интереси е важно задължителният одитор или одиторското дружество, преди да приеме или продължи ангажимента за задължителен одит на предприятие от обществен интерес, да прецени дали са изпълнени свързаните с независимостта изисквания и по-специално дали възникват рискове за независимостта във връзка с отношенията с това предприятие. С цел да запази тази независимост е важно също така те да отбелязват всички рискове за тяхната независимост и независимостта на техните служители и други лица, участващи в процеса на задължителния одит, както и взетите защитни механизми за смекчаване на тези рискове. Освен това, когато рискът за тяхната независимост е твърде голям, дори след като е приложен защитен механизъм за смекчаването му, те следва да подадат оставка или да не приемат ангажимента за извършване на одит. Задължителният одитор или одиторското дружество следва да потвърждават ежегодно пред одиторския комитет на одитираното предприятие своята независимост и да обсъждат с комитета всякакви рискове за тяхната независимост, както и приложените защитни механизми за смекчаване на тези рискове.
- (13) С Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни²⁴ се урежда обработката на лични данни, извършвана в държавите-членки в контекста на настоящия регламент и под надзора на компетентните органи на държавите-членки, в частност на обществени независими органи, определени от държавите-членки. С Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на тези данни²⁵ се урежда обработването на лични данни, извършвано от ЕОЦКП в рамките на настоящия регламент и под контрола на Европейския надзорен орган по защита на данните. Всеки обмен или предаване на информация от компетентните органи следва да бъде в съответствие с правилата за предаване на лични данни, предвидени в Директива 95/46/ЕО, и всеки обмен или предаване на информация

²⁴ ОВ L 281, 23.11.1995, стр. 31.

²⁵ ОВ L 8, 12.01.2001, стр. 1.

от страна на ЕОЦКП следва да бъде в съответствие с правилата за предаване на лични данни, предвидени в Регламент (ЕО) № 45/2001.

- (14) Важно е задължителните одитори и одиторските дружества да спазват правата на защита на личния живот и личните данни на своите клиенти. Поради това те следва да бъдат обвързани със строги правила относно поверителността и професионалната тайна, които обаче не следва да възпрепятстват правилното прилагане на настоящия регламент или сътрудничеството с одитора на групата по време на извършването на одит на консолидираните финансови отчети, когато предприятието-майка е в трета държава, при условие че се спазват разпоредбите на Директива 95/46/ЕО. Въпреки това тези разпоредби не следва да позволяват на задължителния одитор или одиторското дружество да си сътрудничат с органи на трети държави извън формите на сътрудничеството, предвидени в глава XI от Директива 2006/43/ЕО. Тези правила за поверителност следва да се прилагат също така по отношение на всеки задължителен одитор или одиторско дружество, които са прекратили участието си в конкретна задача за одит.
- (15) В резултат на задължителния одит се изразява становище относно достоверността и точността на финансовите отчети на одитираните предприятия. Заинтересованите страни обаче може да не са наясно с ограниченията при одита (същественост, начини на получаване на извадка, роля на одитора в установяването на измама и отговорността на управителите), което може да доведе до разминаване в очакванията. С цел да се намали това разминаване, е важно да се предостави повече яснота относно това какво се включва в приложното поле на задължителния одит.
- (16) Въпреки че ръководството на одитираното предприятие носи основната отговорност за предоставянето на финансова информация, ролята на одиторите е да опонират на ръководството, представяйки гледна точка на потребителите. С цел подобряване на качеството на одита е важно да се засили професионалната скептичност на одитора по отношение на одитираното предприятие. Одиторите следва да осъзнават вероятността за наличието на съществено несъответствие, дължащо се на измама или грешка, независимо от това, че предишният опит на одитора е показвал, че ръководството на одитираното предприятие действа честно и почтено. Гарантирането на качеството на одита следва да бъде основният критерий при организиране на одита и при осигуряване на необходимите ресурси за изпълнение на задачите. Почтеността на задължителния одитор, одиторското дружество и техния персонал е от изключително значение за изграждане на обществено доверие в задължителния одит и финансовите пазари. Следователно всяко нарушение, което може да има сериозни последствия за добросъвестното извършване на дейностите, свързани със задължителния одит, изисква подходяща реакция. Задължителният одитор или одиторското дружество следва да документират по подходящ начин извършената във връзка с одита работа.
- (17) В случай на консолидирани финансови отчети е важно отговорностите на задължителните одитори, които одитират различни структури на групата, да бъдат ясно разграничени. За тази цел одиторът на групата следва да носи пълната отговорност за одиторския доклад.

- (18) Извършването на строга проверка на вътрешния контрол на качеството на работата при всеки ангажимент за задължителен одит би допринесло за високото качество на одита. Следователно задължителният одитор или одиторското дружество не следва да издават одиторския си доклад, докато не бъде извършена такава проверка на вътрешния контрол на качеството.
- (19) Резултатите от задължителния одит следва се съдържат в одиторския доклад, който се представя на вниманието на заинтересованите страни. С цел да се увеличи доверието на заинтересованите страни във финансовите отчети на одитираното предприятие е особено важно одиторският доклад да е добре обоснован и подкрепен с доказателства, като съдържанието му се разширява, за да включи допълнителна информация, специфична за извършения одит. Одиторският доклад следва да включва достатъчно информация относно използваната при одита методология, по-специално каква част от баланса е била пряко проверена и каква част е била подложена на проверки на системите и проверки за съответствие, нивата на същественост, прилагани при одита, основните области на риск от съществени неточности в годишните и консолидираните финансови отчети, дали задължителният одит е бил планиран за откриване на измами и — в случай на квалифицирано или отрицателно мнение или отказ от изразяване на мнение — причините за това решение.
- (20) Значението на задължителния одит би се повишило особено за одитираното предприятие, ако бъде подобрена комуникацията между задължителния одитор или одиторското дружество, от една страна, и одиторския комитет, от друга страна. Освен редовната комуникация по време на извършването на задължителния одит е важно задължителният одитор или одиторското дружество да предоставят на одиторския комитет допълнителен и по-подробен доклад за резултатите от задължителния одит. Подобни подробни доклади следва да са на разположение на надзорните органи на предприятията от обществен интерес, но не и на широката общественост.
- (21) И сега задължителните одитори или одиторски дружества предоставят на надзорните органи на предприятията от обществен интерес информация за факти или решения, които биха могли да представляват нарушение на правилата, уреждащи дейностите на одитираното предприятие или пречка за непрекъснатата дейност на одитираното предприятие. Изпълнението на надзорните задачи също би се улеснило, ако от надзорните органи на кредитните и финансовите институции се изисква да установят редовно сътрудничество със задължителните одитори и одиторски дружества на тези институции.
- (22) С цел да се повиши доверието в работата на задължителните одитори и одиторски дружества, които извършват задължителен одит на предприятия от обществен интерес, както и тяхната отговорност, е важно да се засилят изискванията към задължителните одитори и одиторските дружества да докладват по отношение на прозрачността на тяхната дейност. Поради това от задължителните одитори и одиторските дружества следва да се изисква да оповестяват одитираната финансова информация, показваща по-специално техния общ оборот, разделен на одиторски такси, платени от предприятия от обществен интерес, одиторски такси, платени от други субекти и такси за други услуги. Те следва също така да разкриват финансова информация на равнището на мрежата, към която принадлежат. Докладите за прозрачността на дейността

на одиторските дружества следва да са придружени от декларация за тяхното корпоративно управление, от която да става ясно дали одиторското дружество прилага процедури за добро корпоративно управление. Допълнителна информация относно одиторските такси следва да бъде предоставена на компетентните органи с оглед улесняване на техните надзорни функции.

- (23) Одиторските комитети или органите, имащи еквивалентна функция в рамките на одитираното предприятие, имат решаваща роля за високото качество на задължителния одит. Особено важно е да се засили независимостта и техническа компетентност на одиторския комитет, като се изисква мнозинството от неговите членове да бъдат независими, като поне един член на комитета е компетентен в областта на одита и един — в одита и/или счетоводството. В Препоръката на Комисията от 15 февруари 2005 г. относно ролята на директорите, които не са изпълнителни директори, и на надзорните директори на дружества, чиито ценни книжа се търгуват на организирани пазари, и на комитетите на (надзорния) съвет²⁶ се предвижда създаването и работата на одитните комитети. Имайки предвид обаче размера на управителните и други съвети на дружествата с ограничена пазарна капитализация и на малки и средни предприятия от обществен интерес, би било целесъобразно функциите, възложени на одиторския комитет на тези предприятия или на орган, изпълняващ равностойни функции в рамките на одитираното предприятие, да бъдат изпълнявани от административния или надзорния орган като цяло. Предприятия от обществен интерес, които са ПКИПЦК или алтернативни инвестиционни фондове, следва да бъдат освободени от задължението да имат одиторски комитет. Това освобождаване е продиктувано от факта, че когато тези фондове функционират единствено с цел обединяване на активи, използването на одиторски комитет не е уместно. ПКИПЦК и алтернативните инвестиционни фондове, както и техните дружества за управление оперират в строго определена регулаторна среда и подлежат на специфични механизми за регулиране като например контрол от страна на техния депозитар.
- (24) Важно е също така да се засили ролята на одиторския комитет при избора на нов задължителен одитор или одиторско дружество, за да може общото събрание на акционерите или членовете на одитираното предприятие да вземат информирано решение. Следователно, когато прави предложение пред общото събрание, съветът следва да разясни дали спазва препоръката на одиторския комитет и ако не — причините за това. Препоръката на одиторския комитет следва да включва поне два възможни варианта за одитния ангажимент и надлежно обосновано предпочитание към един от тях, така че общото събрание да може действително да направи избор. За да предостави справедлива и правилна обосновка в своята препоръка, одиторският комитет следва да използва резултатите от задължителната процедура за подбор, организирана от одитираното предприятие, под отговорността на одиторския комитет. Като част от процедурата за подбор одитираното предприятие трябва да покани задължителни одитори или одиторски дружества, включително малки дружества, да представят предложения за одитен ангажимент. Тръжните документи следва да съдържат ясни и недискриминационни критерии за подбор, които трябва да бъдат използвани за оценяване на предложенията. Като се има

²⁶

ОВ L 52, 25.02.2005, стр. 51.

предвид обаче, че тази процедура за подбор би могла да доведе до несъразмерно високи разходи за предприятията с ограничена пазарна капитализация или за малки и средни предприятия от обществен интерес поради техния размер, е уместно тези предприятия да бъдат освободени от това задължение.

- (25) Правото на общото събрание на акционерите или членовете на одитираното предприятие да избират задължителния одитор или одиторско дружество би било напразно, ако одитираното предприятие може да сключи договор с трета страна, с който се ограничава този избор. Поради това всяка договорна клауза, поета от одитираното предприятие по отношение на трета страна, относно назначаването или ограничаването на избора на определен одитор или одиторско дружество, се счита за нищожна и невалидна.
- (26) Назначаването на повече от един задължителен одитор или одиторски дружества от предприятията от обществен интерес ще засили професионалния скептицизъм и ще допринесе за повишаване на качеството на одита. Тази мярка заедно с наличието на по-малки одиторски дружества биха улеснили развитието на капацитета на тези дружества, като по този начин се допринася за увеличаване на избора на задължителните одитори и одиторски дружества от предприятията от обществен интерес. Затова тези предприятия трябва да бъдат насърчавани и да им се създадат стимули да назначават повече от един задължителен одитор или одиторско дружество да извършва задължителния одит.
- (27) С цел преодоляване на риска от установяване на близки отношения и следователно да се засили независимостта на одиторите и одиторските дружества, е важно да се установи максимална продължителност на одитния ангажимент на задължителен одитор или одиторско дружество във връзка с дадено одитирано предприятие. Следва да се въведе постепенен ротационен механизъм и по отношение на най-старшия персонал, участващ в задължителния одит, включително основните партньори по одита, извършващи задължителен одит от името на одиторското дружество. Важно е също така да се предвиди подходящ срок, в рамките на който такъв задължителен одитор или одиторско дружество да не може да извършва задължителен одит на същото предприятие. За да се гарантира плавен преход, бившият одитор трябва да предаде на встъпващия одитор предавателен протокол със съответната информация.
- (28) За да се защити независимостта на одитора, е важно той да може да бъде освобождаван от длъжност, само в случай че са налице подходящи основания за това и след като тези основания са съобщени на органа или органите, отговарящи за надзора. В случай че са налице подходящи основания, но одитираното предприятие не предприеме действия, одиторският комитет, акционерите, компетентните органи, отговорни за надзора над одиторите и одиторските дружества, или компетентните органи, отговорни за надзора над предприятията от обществен интерес, следва да имат право да сезират национален съд относно освобождаването от длъжност на одитора.
- (29) С цел да се гарантира високо ниво на доверие на инвеститорите и потребителите във вътрешния пазар чрез избягване на конфликти на интереси, задължителните одитори и одиторските дружества следва да подлежат на подходящ контрол от страна на компетентните органи, които са независими от упражняващите

одиторската професия и които имат подходящ капацитет, опит и ресурси. Националните компетентни органи следва да разполагат с необходимите правомощия за изпълнение на техните надзорни функции, включително право на достъп до документи, да изискват информация от всяко лице и да извършват проверки. Те следва да са специализирани в надзора на финансовите пазари, спазването на задълженията за финансово отчитане или в надзор по отношение на задължителния одит. Надзорът за спазването на задълженията, които са в сила за предприятията от обществен интерес, следва да се упражнява от компетентните органи, отговорни за надзора над тези предприятия. Следва задължителните одитори или одиторски дружества да не могат да упражняват каквото и да е неправомерно влияние върху финансирането на компетентните органи.

- (30) Качеството на надзора би се подобрило, ако органите, натоварени с различни задачи на национално равнище, си сътрудничат ефективно. Затова органите, които са компетентни да упражняват контрол върху спазването на задълженията, приложими по отношение на задължителния одит на предприятията от обществен интерес, трябва да си сътрудничат с органите, отговарящи за одобрението и регистрирането на задължителните одитори и одиторските дружества, както и с органите, които упражняват надзор върху предприятията от обществен интерес, и с отделите за финансово разузнаване, посочени в Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2006 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризъм²⁷.
- (31) Външното гарантиране на качеството на задължителните одити е от определящо значение за високото качество на одита. То повишава достоверността на публикуваната финансова информация и осигурява по-добра защита на акционерите, инвеститорите, кредиторите и другите заинтересовани страни. Затова задължителните одитори и одиторските дружества следва да подлежат на система за гарантиране на качеството, която е под отговорността на компетентните органи, като по този начин се осигурява обективност и независимост от одиторската професия. Проверките за гарантиране на качеството трябва да бъдат организирани така, че всеки задължителен одитор или одиторско дружество, извършващи одит на предприятия от обществен интерес, да подлежат на проверка за гарантиране на качеството поне веднъж на всеки три години. В Препоръката на Комисията от 6 май 2008 г. относно външно гарантиране на качеството на задължителни одитори или одиторски дружества, които извършват одит на предприятия от обществен интерес²⁸, е описано как следва да се извършват проверките. Проверките за гарантиране на качеството трябва да отговарят на мащаба и сложността на дейността на проверявания задължителен одитор или одиторско дружество.
- (32) Разследванията помагат за откриване, предотвратяване и коригиране на неправилното провеждане на задължителен одит на предприятия от обществен интерес. Поради това компетентните органи следва да бъдат оправомощени да извършват разследвания на задължителните одитори и одиторските дружества.

²⁷ ОВ L 309, 25.11.2005, стр. 15.

²⁸ ОВ L 120, 7.5.2008 г., стр. 20.

- (33) С времето пазарът за предоставяне на услуги, свързани със задължителния одит на предприятия от обществен интерес, се развива. Поради това е необходимо компетентните органи да следят развитието на пазара, особено по отношение на вероятността от ограничаване на избора на одитор и рисковете от високата концентрация на пазара.
- (34) Преустановяването на дейността на важни одиторски дружества може да прекъсне предоставянето на одиторски услуги на пазара и би могло да доведе до по-нататъшно структурно натрупване на риск на пазара. В тази връзка компетентните органи следва като превантивна мярка да изискат от най-големите одиторски дружества във всяка държава-членка да изработят планове за действие при извънредни ситуации за справяне с евентуално събитие, заплашващо непрекъснатостта на дейността на съответното дружество. В тези планове може да бъдат предвидени мерки за организираната ликвидация на засегнатото дружество.
- (35) Прозрачността на дейността на компетентните органи следва да допринесе за повишаване на доверието на инвеститорите и потребителите във вътрешния пазар. Затова компетентните органи трябва да имат задължението редовно да докладват за дейността си и да публикуват доклади за отделните проверки.
- (36) Сътрудничеството между компетентните органи на държавите-членки може да допринесе значително за осигуряване на трайно високо качество на задължителния одит в Съюза. Следователно, когато това е необходимо, компетентните органи на държавите-членки следва да си сътрудничат при изпълнение на надзорните си задължения по отношение на задължителните одити. Те следва да спазват принципа, че регулирането и надзорът се извършват от държавата-членка по произход, в която задължителният одитор или одиторско дружество са одобрени и където е централното управление на одитираното предприятие. Сътрудничеството между компетентните органи ще бъде значително засилено, ако бъде организирано в рамките на Съвместния комитет на европейските надзорни органи (ЕНО) под ръководството на Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП), създаден с Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейския орган за ценни книжа и пазари)²⁹. ЕОЦКП със съдействието на Европейския банков орган (ЕБО), създаден с Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган)³⁰, и на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (ЕОЗППО), създаден с Регламент (ЕС) № 1094/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване)³¹, следва да допринесе за това сътрудничество, като предоставя съвети и насоки на националните компетентни органи.

²⁹ ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 84.

³⁰ ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 12.

³¹ ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 48.

- (37) Обхватът на сътрудничеството между компетентните органи на държавите-членки следва да включва обмен на информация, сътрудничество по отношение на проверките за гарантиране на качеството, оказване на съдействие при разследвания, свързани с извършването на задължителен одит на предприятия от обществен интерес, включително и в случаите, когато поведението, което е предмет на разследване, не представлява нарушение на законови или подзаконови разпоредби, които са в сила в съответните държави-членки, и планирането на действията при непредвидени ситуации. Сътрудничеството между компетентните органи на държавите-членки може да се осъществява под формата на колегии от компетентни органи и делегирането на задачи помежду им. Подобно сътрудничество трябва да е съобразено с концепцията за мрежа, в която работят одиторите и дружествата. Компетентните органи и европейските надзорни органи следва да спазват съответните правила за поверителност и професионална тайна.
- (38) Признаването на пригодността на задължителните одитори и одиторските дружества да извършват задължителен одит на предприятия от обществен интерес следва да улесни достъпа на одиторите и на дружествата до други клиенти. Следователно е важно да се предвиди сертификат за качество в европейски мащаб, който да бъде разработен от ЕОЦКП. Националните компетентни органи следва да участват в разглеждането на заявлението за сертификата.
- (39) Взаимодействието между капиталовите пазари налага националните компетентни органи и европейските надзорни органи да бъдат оправомощени да си сътрудничат с надзорните органи и органи на трети държави по отношение на обмена на информация или проверките за гарантиране на качеството. Когато обаче сътрудничеството с органи на трети държави е свързано с работни документи по одита или други документи, държани от задължителните одитори или одиторските дружества, следва да се прилагат процедурите на Директива 2006/43/ЕО.
- (40) За да се гарантира гладкото функциониране на капиталовите пазари са необходими устойчив одиторски капацитет и конкурентен пазар за услуги за задължителен одит, който да предоставя достатъчно голям избор на одиторски дружества, които са в състояние да извършват задължителни одити на предприятия от обществен интерес. ЕОЦКП следва да докладва относно промените, до които е довел настоящият регламент в структурата на пазара за одиторски услуги. Когато извършва такъв анализ, ЕОЦКП следва да вземе предвид въздействието, което националните правила за гражданска отговорност, приложими по отношение на задължителните одитори, оказват върху структурата на пазара за одиторски услуги. Въз основа на този доклад и други подходящи доказателства Комисията следва да представи доклад за въздействието, което националните правила, свързани с отговорността на задължителните одитори, оказват върху структурата на пазара за одиторски услуги, и да предприеме стъпките, които смята за необходими в резултат от констатациите си.

- (41) С цел подобряване на спазването на изискванията на настоящия регламент и след съобщението на Комисията от 9 декември 2010 г., озаглавено „По-строги наказателни разпоредби за сектора на финансовите услуги“³², следва да се дадат повече права на компетентните органи да предприемат надзорни мерки и налагат санкции. Следва да се предвидят административни парични санкции за установени нарушения от задължителните одитори, одиторските дружества и предприятията от обществен интерес. Компетентните органи следва да прилагат открито тези санкции и мерките. Приемането и публикуването на санкции следва да зачита основните права, както са определени в Хартата на основните права на Европейския съюз, по-специално правото на зачитане на личния и семейния живот (член 7), правото на защита на личните данни (член 8) и правото на ефективна правна защита и на справедлив съдебен процес (член 47).
- (42) Лицата, които сигнализират за нарушение, може да предоставят нова информация на вниманието на компетентните органи, която да им помогне за откриването и санкционирането на нередности, включително измами. Поради страх от репресивни мерки или липса на стимули лицата, които сигнализират за нарушения, може да се въздържат да предприемат действия. Затова държавите-членки трябва да създадат подходящи условия, за да поощряват тези лица да ги информират за евентуални нарушения на разпоредбите на настоящия регламент и да ги предпазват от отмъщение. Държавите-членки могат също така да им предоставят стимули за действие. Подобни стимули трябва да се предоставят на лицата, сигнализиращи за нарушение, само ако те разкриват нова информация, която те не са правно задължени да съобщават, и ако тази информация доведе до налагане на санкция за нарушаване на настоящия регламент. Държавите-членки трябва също да гарантират, че в прилаганите от тях схеми за защита на лицата, сигнализиращи за нарушения, се включват механизми, които осигуряват подходяща защита на лицето, за което се отнася съобщената информация, по-специално по отношение на правото на защита на неговите лични данни, както и процедури, гарантиращи правото на същото лице на защита и на изслушване преди приемане на решение във връзка с него, както и на правото му да използва ефикасни правни средства за защита пред съд срещу решение, което се отнася до него.
- (43) С оглед да се вземат предвид развитията в одита и пазара на одиторски услуги на Комисията следва да бъде предоставено правомощието за определяне на технически изисквания относно съдържанието на предавателния протокол, който встъпващият задължителен одитор или одиторско дружество следва да получи, и относно въвеждането на европейски сертификат за качество за задължителните одитори и одиторски дружества, които извършват задължителен одит на предприятия от обществен интерес.
- (44) С цел да се отчете техническото развитие на финансовите пазари, на одита и одиторската професия и да се уточнят изискванията, предвидени в настоящия регламент, Комисията следва да бъде оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз. В частност използването на делегирани актове е необходимо, за да се приведе в съответствие списъкът със свързани одитни услуги и с услуги,

³²

COM(2010) 716 окончателен.

различни от извършване на одит, както и да се определи размерът на таксите, които ЕОЦКП може да начислява за издаването на европейски сертификат за качество на задължителните одитори и одиторски дружества. От основно значение е Комисията да провежда необходимите консултации при подготвителната си работа, включително на експертно ниво. При подготвянето и съставянето на делегирани актове Комисията следва да гарантира предаването навреме и по подходящ начин на съответните документи едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

- (45) С цел да се гарантира правната сигурност и плавният преход към режима, предвиден в настоящия регламент, е важно да се въведе преходен режим относно влизането в сила на задължението за ротация на одиторските дружества, задължението за организиране на процедура за подбор на одиторското дружество и преобразуването на одиторски дружества в дружества, които предоставят само одиторски услуги.
- (46) Тъй като целите на настоящия регламент — а именно изясняване и по-добро определяне на ролята на задължителния одит по отношение на предприятията от обществен интерес, подобряване на информацията, която задължителният одитор или одиторското дружество предоставят на одитираното предприятие, инвеститорите и другите заинтересовани страни, подобряване на средствата за комуникация между одиторите и надзорните органи на предприятията от обществен интерес, предотвратяване на всякакви конфликти на интереси, възникващи от предоставянето на предприятията от обществен интерес на услуги, различни от извършване на одит, смекчаване на риска от потенциален конфликт на интереси поради съществуващата система на „одитираното предприятие избира и плаща на одитор“ или на риска от сближаване, улесняване на смяната на задължителния одитор или одиторското дружество, както и избора на доставчик на одита за предприятията от обществен интерес, увеличаване на избора на доставчици на одит на предприятия от обществен интерес и подобряване на ефективността, независимостта и последователността на регулирането и надзора над задължителните одитори и одиторски дружества, предоставящи задължителен одит на предприятия от обществен интерес, включително по отношение на сътрудничеството на равнище ЕС — не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки и следователно могат с оглед на техния мащаб да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза. Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.
- (47) С настоящия регламент се зачитат основните права и се съблюдават принципите, признати в частност от Хартата на основните права на Европейския съюз, по-конкретно правото на зачитане на личния и семейния живот (член 7), правото на защита на личните данни (член 8), свободата на стопанска инициатива (член 16), правото на ефективна правна защита и на справедлив съдебен процес (член 47), презумпцията за невиновност и правото на защита (член 48), принципа на законност и пропорционалност на престъпленията и наказанията (член 49), правото на всеки да не бъде съден или наказван два пъти за едно и също престъпление (член 50), като той следва да се прилага в съответствие с тези права и принципи,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Дял I

ПРЕДМЕТ, ПРИЛОЖНО ПОЛЕ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Предмет

Настоящият регламент определя изискванията за извършването на задължителния одит на годишните и консолидираните финансови отчети на предприятия от обществен интерес, правилата за организацията и подбора на задължителните одитори и одиторски дружества от страна на предприятията от обществен интерес, за да се насърчи тяхната независимост и да се избегнат конфликти на интереси, както и правилата за надзор за спазването на тези изисквания от страна на задължителните одитори и одиторските дружества.

Член 2

Приложно поле

1. Настоящият регламент се прилага по отношение на:
 - а) задължителните одитори и одиторските дружества, които извършват задължителен одит на предприятия от обществен интерес;
 - б) предприятията от обществен интерес.
2. Настоящият регламент се прилага, без да се засягат разпоредбите на Директива 2006/43/ЕО.

Член 3

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат определенията от член 2 от Директива 2006/43/ЕО с изключение на определенията за „одиторски доклад“ и „компетентен орган“.

Член 4

Големи предприятия от обществен интерес

За целите на настоящия регламент „големи предприятия от обществен интерес“ включват следното:

- а) по отношение на предприятията, определени в член 2, точка 13, буква а) от Директива 2006/43/ЕО, 10-те най-големи емитента на акции във всяка държава-членка, измерени спрямо пазарната капитализация на основата на котировките в края на годината, и във всеки случай всички емитенти на акции, чиято средна стойност на пазарната капитализация е над 1 000 000 000 EUR на основата на котировките в края на годината през предходните три календарни години;
- б) по отношение на предприятията, определени в член 2, точка 13, букви б)–е) от Директива 2006/43/ЕО, всеки субект, чието общо балансово число към датата на приключване на баланса надхвърля 1 000 000 000 EUR;
- в) по отношение на предприятията, определени в член 2, точка 13, букви ж) и з) от Директива 2006/43/ЕО, всеки субект, чийто общ размер на управляваните активи към датата на приключване на баланса е над 1 000 000 000 EUR.

Дял II

УСЛОВИЯ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН ОДИТ НА ПРЕДПРИЯТИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС

ГЛАВА I

НЕЗАВИСИМОСТ И ИЗБЯГВАНЕ НА КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Член 5

Независимост и обективност

Задължителният одитор или одиторското дружество предприемат всички необходими стъпки, за да гарантират, че извършването на задължителен одит на предприятие от обществен интерес не е повлияно от никакви съществуващи или евентуални конфликти на интереси, или от стопанска дейност или друг вид зависимост, свързана със задължителния одитор или одиторското дружество, извършващи задължителния одит, и, когато е приложимо, с тяхната мрежа, управители, одитори, служители, всички други физически лица, чиито услуги са предоставени на разположение или под контрола на задължителния одитор или на одиторското дружество, или всяко лице, върху което задължителният одитор или одиторското дружество упражняват пряко или непряко контрол.

Вътрешна организация на одиторите и одиторските дружества

1. Задължителният одитор или одиторското дружество спазва следните организационни изисквания:

- а) одиторското дружество въвежда подходящи политики и процедури, за да гарантира, че собствениците или акционерите му, както и членовете на административните, управителните и надзорните органи на дружеството или на свързано дружество не се намесват в извършването на задължителен одит по какъвто и да е начин, който застрашава независимостта и обективността на задължителния одитор, който извършва задължителен одит от името на одиторското дружество;
- б) задължителният одитор или одиторското дружество разполага с надеждни административни и счетоводни процедури, механизми за вътрешен контрол, ефективни процедури за оценка на риска и ефективни контролни и защитни мерки във връзка със системите за обработка на информацията.

Механизмите за вътрешен контрол са предназначени да осигурят спазване на решенията и процедурите на всички равнища в одиторското дружество или на работната структура на задължителния одитор.

Задължителният одитор или одиторското дружество въвежда и поддържа процедури за вземане на решение и организационна структура, в които ясно и в писмена форма се определят процедурите по докладване и се разпределят функциите и отговорностите;

- в) задължителният одитор или одиторското дружество прилага подходящи политики и процедури, за да гарантира, че неговите служители и всички други физически лица, чиито услуги са предоставени на негово разположение или са под негов контрол, и които участват пряко в дейности по задължителния одит, притежават необходимите знания и опит за изпълнение на възложените им задължения;
- г) задължителният одитор или одиторското дружество приема подходящи политики и процедури, за да гарантира, че възлагането на подизпълнители на важни одитни функции не се извършва по начин, който уврежда качеството на вътрешния контрол на задължителния одитор или одиторско дружество и способността на компетентните органи да упражняват надзор върху спазването от страна на задължителния одитор или одиторското дружество на задълженията, предвидени в настоящия регламент;
- д) задължителният одитор или одиторското дружество въвежда подходящи и ефективни организационни и административни механизми за предотвратяване, откриване, отстраняване или управление и оповестяване на рискове за независимостта, посочени в член 11, параграф 2;

- е) задължителният одитор или одиторското дружество установява подходящи процедури и стандарти за извършване на задължителен одит на предприятия от обществен интерес, менторство, надзор и преразглеждане на дейностите на служителите и организиране на структурата на одитното досие, посочено в член 15, параграф 5;
- ж) задължителният одитор или одиторското дружество изгражда система за вътрешен контрол на качеството, за да гарантира качеството на задължителния одит на предприятия от обществен интерес. Системата за контрол на качеството следва да обхваща най-малко процедурите и стандартите, описани в буква е). В случай на одиторско дружество, отговорността за системата за вътрешен контрол на качеството се носи от лице, което е задължителен одитор;
- з) задължителният одитор или одиторското дружество използва подходящи системи, ресурси и процедури, за да гарантира непрекъснатостта и редовния характер на осъществяването на своята дейност, свързана със задължителния одит
- и) задължителният одитор или одиторското дружество прилага политика, която да не позволява на него и на неговите служители да участват в престъпление или закононарушение при извършването на тяхната работа. Задължителният одитор или одиторското дружество също така въвежда подходящи и ефективни организационни и административни механизми за регистрирането на нарушения и тяхното отстраняване, които имат или могат да имат сериозни последици за надеждността на дейностите, свързани със задължителния одит;
- й) задължителният одитор или одиторското дружество разполага с подходящи политики за определяне на възнагражденията, които да предоставят достатъчни стимули за постигане на резултати, за да се осигури качествен одит. По-специално възнагражденията и оценката на работата на служителите не трябва да зависят от размера на приходите, които задължителният одитор или одиторското дружество получава от одитираното предприятие;
- к) задължителният одитор или одиторското дружество наблюдава и оценява адекватността и ефективността на своите системи, механизмите за вътрешен контрол и вътрешния контрол на качеството и механизмите, създадени в съответствие с настоящия регламент, и предприема подходящи мерки за отстраняване на пропуските. Задължителният одитор или одиторското дружество извършва годишна оценка на системата за вътрешен контрол на качеството, посочена в буква ж). Задължителният одитор или одиторското дружество документира констатациите от тази оценка, както и всякакви предложени мерки за промяна на системата за вътрешен контрол на качеството.

Политиките и процедурите, посочени в първата алинея, се документират и съобщават на служителите на задължителния одитор или одиторското дружество.

Възлагането на подизпълнител на функциите за одит, както е предвидено в буква г), не засягат отговорността, която задължителният одитор или одиторското дружество носи по отношение на одитираното предприятие.

2. При спазването на изискванията на параграф 1 от настоящия член задължителният одитор или одиторското дружество взема под внимание мащаба и сложността на своите дейности.

Задължителният одитор или одиторското дружество доказва пред компетентния орган, както е посочено в член 35, параграф 1, че спазването на изискванията отговаря на мащаба и сложността на дейностите на задължителния одитор или одиторското дружество.

Член 7

Независимост от одитираното предприятие

1. Задължителният одитор или одиторското дружество и всеки притежател на права на глас в одиторско дружество са независими от одитираното предприятие и не участват във вземането на решения в одитираното предприятие.
2. Задължителният одитор, одиторското дружество, техните основни партньори по одита, техните служители, както и всяко друго физическо лице, чиито услуги са предоставени на разположение или са под контрола на такъв одитор или одиторско дружество и което участва пряко в дейностите по задължителния одит, както и тясно свързаните с тях лица по смисъла на член 1, параграф 2 от Директива 2004/72/ЕО на Комисията³³, нямат право в рамките на техните дейности, свързани със задължителния одит, да купуват или продават или да извършват сделки с финансови инструменти, издадени, гарантирани, или по друг начин покрити от одитираното предприятие, с изключение на дялови участия в диверсифицирани колективни инвестиционни схеми, включително управлявани фондове, като например пенсионни и животозастрахователни фондове.
3. Лицата или дружествата, посочени в параграф 2, не могат да участват, нито да влияят по друг начин върху определянето на задължителен одит на конкретно одитирано предприятие, ако:
 - а) притежават финансови инструменти на одитираното предприятие, с изключение на дялови участия в диверсифицирани колективни инвестиционни схеми;
 - б) притежават финансови инструменти на предприятие, свързано с одитираното предприятие, притежаването на които може да породи или да се възприеме като пораждащо конфликт на интереси, с изключение на дялови участия в диверсифицирани колективни инвестиционни схеми;

³³ ОВ L 162, 30.4.2004 г., стр. 70.

- в) са били доскоро в трудови, стопански или в друг вид отношения с одитираното предприятие, които могат да породят или да се възприемат като пораждащи конфликт на интереси.
- 4. Лицата или дружествата, посочени в параграф 2, не могат да искат или да приемат парични средства, подаръци или услуги от лица, с които задължителният одитор или одиторското дружество има договорни отношения.
- 5. Национални мерки относно професионалната етика, приети в съответствие с член 21, параграф 1 от Директива 2006/43/ЕО, които не са съвместими с параграфи 2, 3 и 4, не се прилагат.

Член 8

Наемане на трудов договор от предприятията от обществен интерес на бивши задължителни одитори или на служители на задължителните одитори или одиторските дружества

1. Задължителният одитор или основен одиторски партньор, който от името на одиторско дружество извършва задължителен одит на предприятие от обществен интерес, не може преди да изтекат най-малко две години от момента, в който е подал оставка от одитния ангажимент като задължителен одитор или основен одиторски партньор, да заема някоя от следните длъжности:
 - а) ключов ръководен пост в одитираното предприятие;
 - б) член на одиторския комитет на одитираното предприятие или, ако такъв комитет не съществува — на органа, изпълняващ равностойни на одиторския комитет функции;
 - в) член без изпълнителни функции на административния орган или член на надзорния орган на одитираното предприятие.
2. Служителите на задължителен одитор или одиторско дружество, извършващи задължителен одит на предприятие от обществен интерес, както и всяко друго физическо лице, чиито услуги са предоставени на разположение или са под контрола на такъв одитор или дружество, и когато тези служители или други физически лица са лично одобрени като задължителни одитори, не могат да заемат някоя от длъжностите, посочени в параграф 1, букви а), б) и в), преди да изтече най-малко една година след приключване на прякото им участие в дейностите, свързани със задължителния одит.

Член 9

Одиторски такси

1. Таксите за предоставяне на задължителен одит на предприятия от обществен интерес не са условни такси.

За целите на първа алинея условни такси са такси за одитни ангажименти, изчислени върху предварително определена основа, свързана с резултат от дадена сделка или резултатите от извършената работа. Таксите не се смятат за условни, ако са определени по силата на решение на съда или компетентния орган.

2. Когато задължителният одитор или одиторското дружество предоставя на одитираното предприятие свързани с одита финансови услуги, както е посочено в член 10, параграф 2, таксите за тези услуги не трябва да превишават 10 % от таксите, платени от одитираното предприятие за задължителния одит.
3. Когато размерът на таксите, получени от одитираното предприятие от обществен интерес, представляват повече от 20 % или — за две последователни години — повече от 15 % от общите годишни такси, получени от задължителния одитор или одиторското дружество, извършващо задължителния одит, одиторът или одиторското предприятие оповестява пред одиторския комитет факта, че общата сума на тези такси представлява повече от 20 % или 15 %, според случая, от общия размер на получените от дружеството такси, и провежда обсъжданията, предвидени в член 11, параграф 4, буква г). Одиторският комитет преценява дали одитният ангажимент подлежи на проверка за контрол на качеството от друг задължителен одитор или одиторско дружество преди да бъде издаден одиторският доклад.

Когато общият размер на таксите, получени от предприятие от обществен интерес, което е предмет на задължителен одит, представлява в продължение на две последователни години 15 % или повече от общите годишни такси, получени от задължителния одитор или одиторското дружество, извършващо задължителния одит, одиторът или дружеството информира за това компетентния орган, посочен в член 35, параграф 1. Компетентният орган, посочен в член 35, параграф 1, решава **въз основа на обективни обстоятелства, представени от задължителния одитор или одиторското дружество**, дали задължителният одитор или одиторско дружество на това предприятие може да продължи да извършва задължителния одит за допълнителен период, който при всички случаи не може да бъде по-дълъг от две години.

Когато одитираното предприятие е освободено от задължението да има одиторски комитет, одитираното предприятие решава коя организация или орган на предприятието осъществява комуникацията със задължителния одитор или одиторското дружество за целите на предвидените в настоящия параграф задължения.

Забрана на предоставянето на услуги, различни от извършване на одит

1. Задължителният одитор и одиторското дружество, извършващи задължителен одит на предприятия от обществен интерес, може да предоставя на одитираното предприятие, на неговото предприятие майка и на контролираните от него предприятия услуги по задължителния одит и свързаните с него финансови услуги.

Когато задължителният одитор принадлежи към мрежа, член на тази мрежа може да предоставя на одитираното предприятие, на неговото предприятие майка и на контролираните от него предприятия в рамките на Съюза услуги по задължителния одит или свързаните с него финансови услуги.

2. За целите на настоящия член свързани с одита финансови услуги са:
 - а) одит или преглед на междинните финансови отчети;
 - б) изразяване на увереност относно декларациите за корпоративно управление;
 - в) изразяване на увереност относно корпоративната социална ангажираност;
 - г) изразяване на увереност или удостоверяване във връзка със задължителното за финансови институции отчитане пред надзорните органи, което е извън обхвата на задължителния одит и има за цел да подпомогне регулаторите при изпълнение на техните функции, като например отчитане на капиталовите изисквания или конкретни коефициенти на платежоспособност, чрез които се определя каква е вероятността дадено предприятие да продължи да обслужва задълженията си;
 - д) удостоверяване на спазването на данъчните изисквания, когато такова удостоверяване се изисква от националното законодателство;
 - е) други задължения, свързани с одитната дейност, наложени по отношение на задължителния одитор или одиторското дружество по силата на законодателството на Съюза.

3. Задължителният одитор и одиторското дружество, извършващи задължителен одит на предприятия от обществен интерес, може пряко или косвено да предоставя на одитираното предприятие, на неговото предприятие майка и на контролираните от него предприятия услуги, различни от извършване на одит.

Когато задължителният одитор принадлежи към мрежа, никой член на тази мрежа не може да предоставя на одитираното предприятие, на неговото предприятие майка и на контролираните от него предприятия в рамките на Съюза услуги, различни от извършване на одит.

За целите на настоящия член услуги, различни от извършване на одит, са:

а) услуги, които при всички случаи водят до конфликт на интереси:

i) експертни услуги, които не са свързани с одита, данъчни консултации, услуги, свързани с общото управление и други консултантски услуги;

ii) водене на счетоводство, изготвяне на счетоводна документация и на финансови отчети;

iii) разработване и внедряване на процедура за вътрешния контрол или за управление на риска, свързана с подготовката и/или контрола на финансовата информация, включена във финансовите отчети, и консултации във връзка с риска;

iv) услуги по остойностяване, предоставяне на становища за обективност или отчети за апортни вноски;

v) актюерски или правни услуги, включително разрешаване на спорове;

vi) разработване и внедряване на информационни технологии за финансовите системи на предприятията от обществен интерес, посочени в член 2, точка 13, букви б)—й) на Директива 2006/43/ЕО;

vii) участие във вътрешния одит на одитирания клиент и предоставяне на услуги, свързани с работата на звеното по вътрешен одит;

viii) услуги в качеството на брокер или дилър, инвестиционен консултант или услуги по инвестиционно банкиране;

б) услуги, които може да доведат до конфликт на интереси:

i) услуги в областта на човешките ресурси, включително подбора на висшето ръководство;

ii) предоставяне на уверителни писма на инвеститорите във връзка с емитирането на ценни книжа на предприятието;

iii) разработване и внедряване на информационни технологии за финансовите системи на предприятията от обществен интерес, посочени в член 2, точка 13, букви б)—й) на Директива 2006/43/ЕО;

iv) услуги във връзка с провеждането на комплексна проверка от името на продавача или купувача при евентуални сливания и придобивания и предоставяне на уверения относно одитираното предприятие на други страни във финансова или корпоративна сделка;

Чрез дерогация от първа и втора алинеи посочените в буква б), подточки iii) и iv) услуги могат да бъдат предоставяни от задължителен одитор или одиторско дружество след получаване на предварително одобрение от компетентния орган, посочен в член 35, параграф 1).

Чрез дерогация от първа и втора алинеи посочените в буква б), подточки i) и ii) услуги могат да бъдат предоставяни от задължителен одитор или одиторско

дружество след получаване на предварително одобрение от одиторския комитет, посочен в член 31 от настоящия регламент.

4. Когато член на мрежата, към която принадлежи задължителният одитор или одиторското дружество, извършващи задължителен одит на предприятие от обществен интерес, предоставя услуги, различни от извършването на одит, на предприятие, учредено в трета държава и контролирано от одитираното предприятие от обществен интерес, задължителният одитор или одиторското дружество преценява дали неговата независимост е повлияна от това предоставяне на услуги от член на мрежата.

Ако независимостта му е повлияна, задължителният одитор или одиторското дружество прилага защитни механизми за смекчаване на заплахите, причинени от предоставянето на услуги в трета държава. Задължителният одитор или одиторското дружество може да продължи да извършва задължителен одит на предприятието от обществен интерес, ако може да обоснове в съответствие с член 11, че такова предоставяне на услуги не засяга професионалната му преценка и одиторския доклад.

При всички случаи участие във вземането на решения в одитираното предприятие и предоставянето на услугите, посочени в параграф 3, буква а), подточки ii) и iii) , се разглеждат като засягащи независимостта на одитора или дружеството.

Предоставянето на услугите, посочени в параграф 3, букви а), подточки i) и iv)—viii), се счита, че влияе на независимостта на одитора или дружеството

Задължителният одитор или одиторското дружество може да се обърне към компетентния орган за становище по този въпрос.

5. Когато одиторското дружество получава повече от една трета от годишните си одиторски приходи от големи предприятия от обществен интерес и принадлежи към мрежа, чиито членове имат комбинирани годишни приходи от одит над 1 500 млн. EUR в рамките на Европейския съюз, то спазва следните изисквания:

- а) не може пряко или непряко да предоставя на предприятие от обществен интерес услуги, различни от извършването на одит;
- б) не може да принадлежи към мрежа, която предоставя в рамките на Съюза услуги, различни от извършването на одит;
- в) лице, предоставящо услугите, посочени в параграф 3, не може да притежава пряко или непряко повече от 5 % от капитала или от правата на глас в одиторското дружество;
- г) лицата, предоставящи услугите, посочени в параграф 3, не могат заедно да притежава пряко или непряко повече от 10 % от капитала или от правата на глас в одиторското дружество;

- д) такова одиторско дружество не може пряко или непряко да притежава повече от 5 % от капитала или от правата на глас в лицето, предоставящо услугите, изброени в параграф 3.
6. На Комисията се предоставят правомощия да приема делегирани актове в съответствие с член 68 с цел да изменя списъка на свързаните с одита финансови услуги, посочени в параграф 2, както и списъка на услугите, различни от извършване на одит, посочени в параграф 3 от настоящия член. При използване на тези правомощия Комисията взема предвид развитието в областта на одита и одиторската професия.

Член 11

Подготовка за задължителния одит и оценка на рисковете за независимостта

1. Преди да приеме или продължи с изпълнението на ангажимент за задължителен одит на предприятие от обществен интерес, задължителният одитор или одиторското дружество оценява и документира следното:
- дали изпълнява изискванията за вътрешната организация съгласно член 6;
 - дали изпълнява изискванията по членове 7, 9 и 10;
 - дали разполага с компетентни служители, време и ресурси, за да извърши одита по подходящ начин;
 - дали в случай на одиторско дружество, основният одитен партньор е одобрен като задължителен одитор в държавата-членка, изискваща задължителния одит;
 - дали са изпълнени условията по член 33;
 - без да се засягат разпоредбите на Директива 2005/60/ЕО, почтеността на предприятието от обществен интерес.
2. Задължителният одитор или одиторското дружество преценява дали съществуват рискове за неговата независимост.

Задължителният одитор или одиторското дружество не извършва задължителен одит, ако съществува каквото и да е пряко или непряко финансово, стопанско, трудово-правно или друго взаимоотношение между задължителния одитор, одиторското дружество или мрежата и одитираното предприятие, което може да бъде причина обективна, разумна и информирана трета страна да заключи, че независимостта на задължителния одитор или одиторското дружество е накърнена.

Ако независимостта на задължителния одитор или одиторското дружество е повлияна от рискове за самооценка или от личен интерес, задължителният одитор или одиторско дружество не извършва задължителния одит.

Ако независимостта на задължителния одитор или одиторското дружество е повлияна от риск за застъпничество, сближаване, доверие или заплашване, задължителният одитор прилага защитни механизми за смекчаване на тези рискове. Ако значимостта на рисковете превишава приложените защитни механизми така, че неговата независимост е накърнена, задължителният одитор или одиторското дружество не извършва задължителния одит.

3. Задължителният одитор или одиторското дружество документира оценките, посочени в параграфи 1 и 2, и документират в работните документи по одита всички съществени рискове по отношение на неговата независимост, както и приложените защитни механизми за смекчаване на тези рискове.

4 Задължителният одитор или одиторското дружество:

- а) потвърждава ежегодно в писмена форма пред одиторския комитет своята независимост от одитираното предприятие;
- б) потвърждава ежегодно в писмена форма пред одиторския комитет имената на партньорите по одита, старшият ръководител и ръководителя на основния екип, провеждащ задължителния одит, удостоверявайки, че не съществува конфликт на интереси;
- в) изисква разрешение от одиторския комитет да предоставя на одитираното предприятие услугите, различни от извършването на одит, посочени в член 10, параграф 3, буква б), подточки i) и ii);
- г) изисква разрешение от компетентния орган, посочен в член 35, параграф 1, да предоставя на одитираното предприятие услугите, различни от извършването на одит, посочени в член 10, параграф 3, буква б), подточки iii) и iv);
- д) обсъжда с одиторския комитет рисковете по отношение на неговата независимост и защитните механизми, приложени за смекчаване на тези рискове, както е документирано от него в изпълнение на параграф 3.

Когато одитираното предприятие е освободено от задължението да има одиторски комитет, одитираното предприятие решава коя организация или орган на предприятието изпълнява функциите, възложени на одиторския комитет по силата на настоящия параграф.

ГЛАВА II

ПОВЕРИТЕЛНОСТ И ПРОФЕСИОНАЛНА ТАЙНА

Член 12

Поверителност и професионална тайна

Задължителните одитори или одиторските дружества, включително тези, които са приключили задължението си във връзка с даден одитен ангажимент, и бивши задължителни одитори или одиторски дружества не могат да се позовават на правилата за поверителност и за опазване на професионалната тайна, посочени в член 23, параграф 1 от Директива 2006/43/ЕО, за да предотвратят прилагането на разпоредбите на настоящия регламент.

Член 13

Разкриване на информация пред одитори от трети държави и органи на трети държави

1. Когато задължителен одитор или одиторско дружество извършва задължителен одит на предприятие от обществен интерес, което е част от група от предприятия, чието предприятие майка е установено в трета държава, посочените в член 23, параграф 1 от Директива 2006/43/ЕО правила за поверителността и професионалната тайна не могат да възпрепятстват задължителния одитор или одиторското дружество да предадат съответните документи по извършената одитна дейност на одитора на групата, който се намира в трета държава, ако тези документи са изключително необходими за подготовката на одита на консолидираните финансови отчети на предприятието-майка.

Предаването на информация на одитора на групата, намиращ се в трета държава, се извършва в съответствие с разпоредбите на глава IV от Директива 95/46/ЕО и приложимите национални правила за защита на личните данни.

2. Задължителният одитор или одиторското дружество, извършващи задължителен одит на предприятие от обществен интерес, което е емитирало ценни книжа в трета държава или е част от група, която изготвя консолидираните финансови отчети в трета държава, могат да предават притежаваните от тях работни или други документи, свързани с одита на това предприятие, на компетентните органи на съответните трети държави при условията, определени в член 47 от Директива 2006/43/ЕО.

ГЛАВА III

ИЗВЪРШВАНЕ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИЯ ОДИТ

Член 14

Обхват на задължителния одит

1. При извършване на задължителен одит на предприятие от обществен интерес, задължителният одитор или одиторското дружество предприема необходимите стъпки с оглед изразяване на мнение за това дали годишните или консолидираните финансови отчети на предприятието от обществен интерес дават вярна и точна представа в съответствие с прилаганата рамка за финансово отчитане и, когато е уместно, дали такива годишни или консолидирани финансови отчети отговарят на законовите изисквания, както е посочено в член 22.

Тези стъпки включват най-малко изискванията, предвидени в членове 15—20.

Задължителният одитор или одиторското дружество изразяват мнението в съответствие с членове 21—25.

2. Без да се засягат изискванията за докладване, предвидени в членове 22 и 23, обхватът на задължителния одит не включва изразяване на увереност относно бъдещата жизнеспособност на одитираното предприятие, нито на ефективността или ефикасността, с които управителният или административният орган ръководят или ще ръководят дейността на предприятието.

Член 15

Професионален скептицизъм

При извършване на задължителен одит на предприятие от обществен интерес задължителният одитор или одиторското дружество поддържа професионален скептицизъм през целия одиторски процес, отчитайки, че е възможно да съществуват съществено несъответствие, дължащо се на факти или поведение, указващо нередности, включително измама или грешка, независимо че предишният опит на одитора е показал, че ръководството на одитираното предприятие и лицата, отговарящи за управлението му, действат честно и почтено.

Задължителният одитор или одиторското дружество поддържа професионален скептицизъм по-специално, когато разглежда предварителни оценки на ръководството относно справедливите стойности и обезценката на репутацията и други нематериални активи и бъдещи парични потоци, свързани с преценката за действащо предприятие.

За целите на настоящия член „професионален скептицизъм“ означава поведение, което включва поставяне под въпрос, отделяне на повишено внимание на условия, които може да са показателни за евентуални неточности, дължащи се на грешка или измама, и критична оценка на одитните доказателства.

Член 16

Организация на работата

1. Когато одиторско дружество изпълнява задължителен одит на предприятие от обществен интерес, одиторското дружество назначава поне един основен партньор по одита. Одиторското дружество предоставя на определения(те) партньор(и) по одита достатъчно ресурси за подходящо изпълнение на неговите(техните) задължения.

При определяне на основния(ите) одитен(ни) партньор(и) одиторското дружество се води основно от стремежа за осигуряване на качествен, независим и компетентно извършен одит.

Определеният(те) одитен(и) партньор(и) участва(т) активно в извършването на задължителния одит.

2. Когато задължителен одитор извършва задължителен одит на предприятие от обществен интерес, той отделя достатъчно време на ангажимента и заделя достатъчно ресурси сред своите служители за правилно изпълнение на неговите задължения.
3. Задължителният одитор или одиторското дружество документира случаите, в които неговите служители не спазват разпоредбите на настоящия регламент. Той/то документира също така всички последици от това неспазване, включително предприетите мерки по отношение на тези служители и предприетите мерки за промяна на системата за вътрешен контрол на качеството. Задължителният одитор или одиторското дружество изготвя годишен доклад, в който се разглеждат всички предприети мерки, и го съобщава на служителите.

Когато задължителният одитор или одиторското дружество се обръща към външни експерти за консултация, той/то документира отправеното искане и получените съвети.

4. Задължителният одитор или одиторското дружество поддържа досие на клиента. Досието съдържа следните данни за всеки одитиран клиент:
 - а) името, адреса и мястото на осъществяване на стопанска дейност;
 - б) в случай на одиторско дружество — основния(ите) партньор(и) по одита;
 - в) таксите за задължителен одит и таксите за други услуги през финансовата година.

5. Задължителният одитор или одиторското дружество създава одитно досие за всеки извършен задължителен одит. Одитното досие съдържа на хартиен или електронен носител поне следните данни и документи :
- а) договора между задължителния одитор или одиторското дружество и одитираното предприятие и всички изменения, внесени в него;
 - б) свързаната със задължителния одит кореспонденция с одитираното предприятие;
 - в) план за одита, в който е изложен вероятният обхват и метод на задължителния одит;
 - г) описание на естеството и обхвата на извършените одиторски дейности;
 - д) началната и крайната дата на фазите на одиторските процедури, посочени в плана за одита;
 - е) основните констатации от извършените одитни процедури;
 - ж) заключенията, направени в резултат от посочените в буква е) констатации;
 - з) мнението на задължителния одитор или основния партньор по одита, което е отразено в проектодокладите, посочени в членове 22 и 23;
 - и) данните, които са документирани в съответствие с член 11, параграф 3, член 16, параграф 3, членове 17 и 18 и член 19, параграф 6;
 - й) другите съответни данни и документи, които са важни за подкрепа на докладите, посочени в членове 22 и 23, и за наблюдение на спазването на настоящия регламент, както и на всички други приложими законови изисквания.

Одитното досие се затваря не по-късно от два месеца след датата на подписване на посочения в член 22 одиторски доклад.

6. Задължителният одитор или одиторското дружество документира всяка жалба относно изпълнението на задължителните одити.

Член 17

Правилно функциониране на пазара

1. Когато настъпи инцидент, който има или може да има сериозни последствия за надеждността на дейностите по задължителния одит, извършван от задължителен одитор или одиторско дружество, задължителният одитор или одиторското дружество:
- а) документира инцидента;

- б) предприема подходящи мерки за справяне с последиците от инцидента и предотвратяване на повторението му;
- в) информира за инцидента компетентния орган, посочен в член 35, параграф 1.

Документирането, предвидено в буква а) от първата алинея, включва фактите и обстоятелствата на инцидента, информация за лицето или лицата извършители, както и информация за мерките, които са били предприети по силата на буква б) от същата алинея.

2. Без да се засягат разпоредбите на Директива 2005/60/ЕО, когато задължителният одитор или одиторско дружество, които извършват задължителен одит на предприятие от обществен интерес, имат съмнения или имат разумни основания да подозират, че се извършват или са извършени, или е имало опит за извършване на действия или поведение, указващи нередности, включително измами по отношение на финансовите отчети на одитираното предприятие, те информират одитираното предприятие и го приканват да разследва случая и да предприеме подходящи мерки, за да отстрани тези нередности и да предотврати повторението им в бъдеще.

Когато одитираното предприятие не разследва въпроса или не предприеме никакви мерки или когато задължителният одитор или одиторското дружество е на мнение, че мерките, предприети от одитираното предприятие, не са подходящи за отстраняване на нередностите, задължителният одитор или одиторското дружество уведомява за нередностите компетентните органи, упражняващи надзор над предприятията от обществен интерес.

Добросъвестното оповестяване пред компетентните органи от задължителния одитор или одиторското дружество на всеки факт, посочен в първата алинея, не представлява нарушение на договорно или правно ограничение относно разкриването на информация и тези лица са освободени от всякаква отговорност.

Член 18

Одит на консолидирани финансови отчети

- 1 В случай на задължителен одит на консолидираните финансови отчети на група от предприятия, чието предприятие майка е предприятие от обществен интерес, одиторът на групата:
- а) носи цялата отговорност за посочения в член 22 одиторски доклад и за посочения в член 23 допълнителен доклад, предназначен за одиторския комитет, във връзка с консолидираните финансови отчети;
 - б) документира каква част от одитната работа е извършена от одитор(и) от трета държава, от задължителен(ни) одитор(и), одиторско(и) дружество(а) от трети държави или одиторско дружество(а) за целите на одита на групата;

- в) извършва проверка и води документация за проверката на одиторската работа, извършена от одитор(и) от трета държава, задължителен(ни) одитор(и), одиторско(и) дружество(а) от трета държава или одиторско(и) дружество(а) за целите на одита на групата. Документацията, съхранявана от одитора на групата, позволява на съответния компетентен орган да проверява адекватно работата на одитора на групата.

За целите на буква в) от първа алинея одиторът на групата осигурява съгласието на одитора(ите) от трета държава, задължителния(ите) одитор(и), одиторското(ите) дружество(а) от трета държава или одиторско(и) дружество(а) да предадат съответната документация при провеждането на одита на консолидираните финансови отчети, като условие за това одиторът на групата да разчита на работата на одитора(ите) на тази трета държава, задължителния(ите) одитор(и), одиторското(ите) дружество(а) от трета държава или одиторското (ите) дружество(а).

2. Когато одиторът на групата не е в състояние да спазва разпоредбите на параграф 1, първа алинея, буква в), той предприема необходимите мерки и информира за това посочения в член 35, параграф 1 компетентен орган.

Тези мерки може да включват извършване в съответното дъщерно предприятие на предприятието от обществен интерес на допълнителна работа във връзка със задължителния одит, самостоятелно или чрез възлагане на подизпълнител на тези задачи.

3. Когато одиторът на групата подлежи на проверка за гарантиране на качеството или на разследване относно задължителния одит на консолидираните финансови отчети на група от предприятия, чието предприятие майка е предприятие от обществен интерес, одиторът на групата при поискване предоставя на компетентния орган съответната документация, която води за одиторската работа, извършена от одитор(и) от трета държава, задължителен одитор (задължителни одитори), одиторско(и) дружество(а) от трета държава или одиторско(и) дружество(а) за целите на одита на групата, включително работните документи, свързани с одита на групата.

Компетентният орган изисква от съответните компетентни органи съгласно глава III от дял IV от настоящия регламент допълнителна документация за одитната работа, извършена от задължителен(ни) одитор(и) или одиторско(и) дружество(а) за целите на одита на групата.

Когато даден компонент на група от предприятия е одитиран от одитор(и) или одиторско(и) дружество(а) от трета държава, компетентният орган може да изиска допълнителна документация за одиторската работа, извършена от одитора(ите) от трета държава или одиторското(ите) дружество(а), от съответните компетентни органи от трети държави чрез работни споразумения, посочени в член 47 от Директива 2006/43/ЕО.

Чрез дерогация от трета алинея, когато компонент на група от предприятия е одитиран от одитор(и) или одиторско(и) дружество(а) от трета държава, която не е сключила работните споразумения, посочени в член 47 от Директива 2006/43/ЕО, одиторът на групата при поискване отговаря и за гарантирането на

надлежното предоставяне на допълнителна документация за одитната дейност, извършена от одитор(и) от трета държава или одиторско(и) дружество(а), включително работните документи, свързани с одита на групата. С цел гарантиране на такова предоставяне одиторът на групата съхранява копие от такава документация или се договаря с одитора(ите) или одиторското(ите) дружество(а) от трета държава при поискване да получи нужния и неограничен достъп до документацията или предприема друга подходяща мярка. Ако законодателни или други пречки възпрепятстват работните документи по одита да бъдат предоставени от трета държава на одитора на групата, документацията, съхраняваната от одитора на групата, удостоверява, че той е предприел съответните процедури за получаване на достъп до документацията по одита, като в случай на пречки, които не са свързани с правни изисквания на законодателството на третата държава, в документацията се включва доказателство, подкрепящо съществуването на такава пречка.

Член 19

Проверка на вътрешния контрол на качеството

1. Преди издаването на докладите, посочени в членове 22 и 23, се извършва проверка на вътрешния контрол на качеството, за да се оцени дали задължителният одитор или основният партньор по одита основателно са достигнали до мнението и заключенията, изразени в проектите на тези доклади.
2. Проверката на вътрешния контрол на качеството се извършва от лице, отговарящо за вътрешния контрол на качеството. Това лице е задължителен одитор, който не е включен в изпълнението на задължителния одит, за който се отнася проверката на вътрешния контрол на качеството.
3. При проверката на вътрешния контрол на качеството проверяващото лице документираща най-малко следното:
 - а) информация, предоставена от задължителния одитор или основния партньор по одита в устна и писмена форма в подкрепа на основните констатации от извършените одитни процедури и на заключенията, направени въз основа на тези констатации, независимо дали проверяващото лице за вътрешния контрол на качеството е отпратило искане за това;
 - б) одитираните финансови отчети;
 - в) основните констатации от извършените одитни процедури и свързаните с тези констатации заключения;
 - г) мненията на задължителния одитор или на основния партньор по одита, както са изразени в проектите на докладите, посочени в членове 22 и 23;
4. При проверката на вътрешния контрол на качеството се оценяват най-малко следните елементи:

- а) независимостта на задължителния одитор или одиторското дружество от одитираното предприятие;
 - б) значителните рискове, които задължителният одитор или основният партньор по одита са констатирани при извършване на задължителния одит, и мерките, които са предприели за адекватно управление на тези рискове;
 - в) мотивите на задължителния одитор или на основния партньор по одита, по-специално по отношение на съществеността и значителните рискове, посочени в буква б);
 - г) всяко искане за консултации от външни експерти и изпълнението на получените съвети;
 - д) естеството и обхвата на коригираните и некоригираните несъответствия във финансовите отчети, които са били констатирани по време на извършването на одита;
 - е) темите, обсъдени с одиторския комитет и ръководството, и/или надзорния орган на одитираното предприятие;
 - ж) темите, обсъдени с компетентните органи и, когато е приложимо, с други трети страни;
 - з) дали подбраните от досието документи и информация по задоволителен начин отразяват мненията на служителите, участващи в одита, и дали тези документи и информация подкрепят мнението на задължителния одитор или на основния партньор по одита, изразени в проектите на докладите, предвидени в членове 22 и 23.
5. Лицето, проверяващо вътрешния контрол на качеството, обсъжда резултатите от проверката на вътрешния контрол на качеството със задължителния одитор или основния партньор по одита. Задължителният одитор или одиторското дружество определят процедурата, която да бъде прилагана, когато проверяващото лице и задължителният одитор или основният партньор по одита не постигнат съгласие относно резултатите от проверката.
6. Задължителният одитор или одиторското дружество документира резултатите от проверката на вътрешния контрол на качеството, заедно със съображенията, довели до тези резултати.

Член 20

Използване на международните стандарти за одит

Когато извършват задължителен одит на предприятия от обществен интерес, задължителният(ите) одитор(и) или одиторското(ите) дружество(а) спазват международните стандарти за одит, посочени в член 26 от Директива 2006/43/ЕО, доколкото тези стандарти са в съответствие с изискванията на настоящия регламент.

ГЛАВА IV

Докладване във връзка с одита

Член 21

Резултати от задължителния одит

Задължителният одитор или одиторското дружество представя резултатите от задължителния одит в следните доклади:

- одиторски доклад в съответствие с член 22;
- допълнителен доклад за одиторския комитет в съответствие с член 23.

Задължителният одитор или одиторското дружество представя на одиторския комитет на одитираното предприятие резултатите от задължителния одит в съответствие с член 24 и на надзорниците на предприятията от обществен интерес в съответствие с член 25.

Член 22

Одиторски доклад

1. Задължителният одитор или одиторското дружество излага в одиторския доклад резултатите от задължителния одит на предприятието от обществен интерес.
2. Одиторският доклад се изготвя в писмен вид. В него като минимално изискване:
 - а) се посочва предприятието, чиито годишни или консолидирани финансови отчети са били одитирани;
 - б) се посочват годишните или консолидираните финансови отчети, както и датата и периодът, за който се отнасят;
 - в) ако са разгледани допълнителни доклади, се обяснява обхватът на този преглед;
 - г) се посочва кой орган в рамките на одитираното предприятие е назначил задължителния(ите) одитор(и) или одиторското(ите) дружество(а);
 - д) се посочва датата на назначаване и периодът на целия непрекъснат ангажимент, включително предходни подновявания и преназначавания;
 - е) се посочва, че задължителният одит е бил извършен в съответствие с международните стандарти за одит, посочени в член 20;

- ж) се посочва рамката за финансово отчитане, която е приложена при изготвянето на финансовите отчети;
- з) се съдържа описание на използваната методика, включително каква част от баланса е била пряко проверена и за каква част са извършени проверки на системите и на съответствието;
- и) се обяснява всяко изменение в тежестта на проверките по същество и проверките за съответствие в сравнение с предходната година, дори ако през предходната година задължителният одит е бил извършен от друг(и) задължителен(ни) одитор(и) или одиторско(и) дружество(а);
- й) се излага подробна информация относно нивото на същественост, прилагано при задължителния одит;
- к) се определят основните области на риска от съществени неточности в годишните или консолидираните финансови отчети, включително важни счетоводни прогнози или области, за които съществува несигурност на измерванията;
- л) се предоставя декларация относно състоянието на одитираното предприятие или, в случай на задължителен одит на консолидирани финансови отчети на предприятието-майка и групата — оценка на способността на предприятието, или на предприятието майка и на групата да изпълняват задълженията си в близко бъдеще и да продължат работа като действащо предприятие;
- м) се оценява системата за вътрешен контрол на предприятието или — в случай на консолидирани финансови отчети — на предприятието-майка, включително значителни слабости на вътрешния контрол, констатирани по време на задължителния одит, както и системата за водене на счетоводство и счетоводно отчитане;
- н) се обяснява до каква степен задължителният одит е бил планиран за откриване на нередности, включително измами;
- о) се посочва и се обяснява всяко нарушение на счетоводните правила или нарушаване на законодателните или учредителните актове, решенията относно счетоводната политика и други въпроси, които са от значение за управлението на предприятието;
- п) се потвърждава, че одиторското мнение е в съответствие с допълнителния доклад за одиторския комитет, посочен в член 23;
- р) се декларира, че не са предоставяни посочените в член 10, параграф 3 услуги, различни от извършване на одит, и че при извършването на одита задължителният(ите) одитор(и) или одиторското(ите) дружество(а) са запазили изцяло своята независимост. Когато задължителният одит е извършен от одиторско дружество, в доклада се посочва всеки член, участващ в одитния ангажимент, и се декларира, че всички членове са запазили пълна независимост и че нямат пряк или косвен интерес в одитираното предприятие;

- с) се посочват услугите, различни от извършване на одит, предвидени в член 10, параграф 3, буква б), подточки i) и ii), за които задължителният одитор или одиторското дружество са получили разрешение от одиторския комитет да ги предоставят на одитиранто предприятие;
 - т) се посочват услугите, различни от извършване на одит, предвидени в член 10, параграф 3, буква б), подточки iii) и iv) , за които задължителният одитор или одиторското дружество са получили разрешение от одиторския комитет да ги предоставят на одитиранто предприятие;
 - у) се изразява мнение, в което ясно се изразява мнението на задължителния(ите) одитор(и) или одиторското(ите) дружество(а) за това, дали годишните или консолидираните финансови отчети дават вярна и точна представа и са изготвени в съответствие с прилаганата рамка за финансово отчитане и, където е уместно, дали годишните или консолидираните финансови отчети отговарят на законовите изисквания; одиторското мнение е неквалифицирано, квалифицирано, отрицателно мнение или — ако задължителният(ите) одитор(и) или одиторското(ите) дружество(а) не могат да дадат одиторско мнение — отказ от изразяване на мнение; В случай на квалифицирано или отрицателно мнение или отказ от изразяване на мнение, в доклада се обясняват причините за това решение;
 - ф) отбелязват се всякакви въпроси, на които задължителния(ите) одитор(и) или одиторското(ите) дружество(а) са обърнали внимание чрез подчертаването им, без квалифициране на одиторското мнение;
 - х) се дава мнение относно съответствието и други характеристики на годишния отчет с годишните финансови отчети за същата финансова година;
 - ц) се посочва мястото, на което са установени задължителния(ите) одитор(и) или одиторското(ите) дружество(а).
3. Когато повече от един задължителен одитор или одиторско дружество са определени да извършват задължителен одит на предприятие от обществен интерес, те се договарят за резултатите на задължителния одит и представят съвместен доклад и мнение. В случай на несъгласие всеки задължителен одитор или одиторско дружество представят поотделно своето мнение. Ако задължителен одитор или одиторско дружество представи квалифицирано мнение, отрицателно мнение или отказ от изразяване на мнение, общото мнение се счита за квалифицирано, отрицателно мнение или отказ от изразяване на мнение. В отделен параграф всеки задължителен одитор или одиторско дружество посочва основанията за несъгласието.
4. Одиторският доклад не е по-дълъг от четири страници или 10 000 знака (без интервали). Той не съдържа никакви препратки към допълнителния доклад за одиторския комитет, посочен в член 23.
5. Задължителният(ите) одитор(и) или одиторското(ите) дружество(а) подписват одиторския доклад и поставят датата. Когато задължителният одит се извършва

от одиторско дружество, одиторският доклад се подписва поне от задължителния(те) одитор(и), извършващ(и) задължителния одит от името на одиторското дружество.

6. Член 35 от Директива [XXX] относно годишните финансовите отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия не се прилага за одиторските доклади на предприятия от обществен интерес.
7. Задължителният одитор или одиторското дружество не използва името на никой компетентен орган по начин, който би показал или предположил наличие на утвърждаване или одобрение на одиторския доклад от този орган

Член 23

Допълнителен доклад за одиторския комитет

1. Задължителният(ите) одитор(и) или одиторското(ите) дружество(а), което(които) извършва(т) задължителен одит на предприятия от обществен интерес, представя(т) допълнителен доклад за одиторския комитет на одитираното предприятие.

Ако одитираното предприятие няма одиторски комитет, допълнителният доклад се представя на органа, изпълняващ равностойни функции в одитираното предприятие.

Одиторският комитет или органът, изпълняващ равностойни функции, има право да предаде допълнителния доклад на управителния, административния или надзорния орган на одитираното предприятие.

Допълнителният доклад се оповестява на общото събрание на одитираното предприятие, ако управителният или административният орган на одитираното предприятие реши така.

2. Допълнителният доклад за одиторския комитет се изготвя в писмена форма. В него се обясняват подробно и изрично резултатите от задължителния одит и най-малко:
 - а) се включва декларация за независимост, както е предвидено в член 22, параграф 2, буква р);
 - б) се посочват датите, на които са проведени заседанията на одиторския комитет или на органа, изпълняващ равностойни функции в рамките на одитираното предприятие;
 - в) се посочват датите на заседанията, ако има такива, на управителния, административния или надзорния орган на одитираното предприятие;
 - г) се описва процедурата по назначаване;

- д) се описва разпределението на задачите между задължителния(ите) одитор(и) и/или одиторското(ите) дружество(а);
 - е) се посочват и се обясняват решенията относно съществената несигурност, която може да породви съмнение относно способността на предприятието да продължи да функционира като действащо предприятие;
 - ж) се определя подробно дали воденето на счетоводството, счетоводната отчетност, всички одитирани документи, годишните или консолидираните финансови отчети и евентуални допълнителни доклади са целесъобразни;
 - з) се посочват и се обясняват подробно всички случаи на неспазване на изискванията, включително несъществени случаи, доколкото това се счита за необходимо на одиторския комитет, за да изпълнява задачите си;
 - и) се оценяват методите за остойносттаване, приложени към различните позиции в годишните или консолидираните финансови отчети, включително всяко въздействие от промени в тях;
 - й) се предоставят пълни подробности за всички гаранции, уверителни писма, предприемането на публична интервенция и другите подпомагащи мерки, които са били отчетени при оценката за действащо предприятие;
 - к) се потвърждава присъствието по време на инвентаризация, както и други случаи на физическа проверка, в случай че е имало такава инвентаризация или проверки;
 - л) се посочват и се обясняват принципите, използвани при консолидирането в случай на задължителен одит на консолидирани финансови отчети;
 - м) се посочва коя част от одитната работа е извършена от одитор(и) от трета държава, задължителен(ни) одитор(и), одиторско(и) дружество(а) от трета държава или одиторско(и) дружество(а) в случай на задължителен одит на консолидирани финансови отчети;
 - н) посочва се дали одитираното предприятие е предоставило всички изисквани обяснения и документи.
3. В случай на несъгласие между назначените задължителни одитори или одиторски дружества относно одитните процедури, счетоводните правила или всякакъв друг въпрос относно извършването на задължителния одит, причините за тяхното разногласие се обясняват в допълнителния доклад, предназначен за одиторския комитет.
4. Задължителният(ите) одитор(и) или одиторското(ите) дружество(а) подписват одиторския доклад и вписват датата. Когато задължителният одит се извършва от одиторско дружество, допълнителният одиторски доклад се подписва поне от задължителния(те) одитор(и), извършващ(и) задължителния одит от името на одиторското дружество.

5. При поискване задължителният(ите) одитор(и) или одиторското(ите) дружество(а) предоставя(т) допълнителния доклад на компетентните органи.

Член 24

Наблюдение на задължителния одит от одиторския комитет

Одиторският комитет на предприятието от обществен интерес наблюдава работата на задължителния(ите) одитор(и) или одиторското(ите) дружество(а), извършващ(и) задължителния одит.

Задължителният(ите) одитор(и) или одиторското(ите) дружество(а) докладва(т) на одиторския комитет по основните въпроси, произтичащи от задължителния одит, и по-специално относно съществените слабости във вътрешния контрол във връзка с процеса на финансово отчитане. По искане на някоя от страните задължителния(ите) одитор(и) или одиторското(ите) дружество(а) обсъжда(т) тези въпроси с одиторския комитет.

Одиторският комитет информира административния или надзорния орган на одитираното предприятие за резултатите от задължителния одит. Одиторският комитет обяснява как изпълнението на задължителния одит е допринесло за надеждността на финансовото отчитане, както и своята роля в този процес.

В случай че одитираното предприятие е освободено от задължението да има одиторски комитет, одитираното предприятие решава коя структура или кой орган на предприятието осъществява комуникацията със задължителния одитор или одиторското дружество за целите на задълженията, посочени в настоящия член.

Член 25

Доклад до надзорните органи на предприятия от обществен интерес

1. Без да се засягат разпоредбите на член 55 от Директива 2004/39/ЕО, член 53 от Директива 2006/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета³⁴, член 15, параграф 4 от Директива 2007/64/ЕО, член 106 от Директива 2009/65/ЕО, член 3, параграф 1 от Директива 2009/110/ЕО и член 72 от Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета³⁵, задължителният одитор или одиторското дружество, извършващи задължителен одит на предприятие от обществен интерес, са длъжни да докладват своевременно на компетентните органи, осъществяващи надзор над предприятия от обществен интерес, всеки факт или решение по отношение на това предприятие от обществен интерес, за които е научил при извършване на задължителния одит и които може да предизвикат едно от следните:

³⁴ ОВ L 177, 30.06.2006, стр. 1.

³⁵ ОВ L 335, 17.12.2009 г., стр. 1.

- а) сериозно нарушение на законовите, подзаконовите или административните разпоредби, които определят, когато е уместно, условията за лицензиране или които уреждат по-конкретно функционирането на предприятието от обществен интерес;
- б) пречка за непрекъснатата дейност на предприятието от обществен интерес;
- в) отказ от изразяване на мнение върху финансовите отчети, или мнение, различно от неквалифицирано мнение.

Задължителният одитор или одиторското дружество са задължени също така да съобщават всякакви факти и решения, за които са научили при извършването на задължителния одит на предприятие, което има тесни връзки с предприятието от обществен интерес, на което те също извършват задължителен одит.

- 2. Компетентните органи, упражняващи надзор върху кредитните институции и застрахователните предприятия, установяват редовен диалог със задължителните одитори и одиторски дружества, извършващи задължителен одит на тези институции и предприятия.

С цел улесняване изпълнението на посочените в първата алинея задачи ЕБО и ЕОЗППО издават насоки за компетентните органи, упражняващи надзор върху кредитните институции и застрахователни предприятия, съгласно съответно член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 и Регламент (ЕС) № 1094/2010 г.

- 3. Добросъвестното оповестяване пред компетентните органи от задължителния одитор или одиторското дружество на всеки факт или решение, посочени в параграф 1, или на всеки факт по време на предвидения в параграф 2 диалог не представлява нарушение на договорно или правно ограничение относно разкриването на информация и тези лица са освободени от всякаква отговорност.

ГЛАВА V

ДОКЛАДВАНЕ ЗА ПРОЗРАЧНОСТ ОТ ЗАДЪЛЖИТЕЛНИТЕ ОДИТОРИ И ОДИТОРСКИ ДРУЖЕСТВА И ДОКУМЕНТИРАНЕ

Член 26

Оповестяване на финансова информация

- 1. Одиторско дружество, което извършва задължителен одит на предприятия от обществен интерес, обявява публично годишния си финансов отчет по смисъла на член 4, параграф 2 от Директива 2004/109/ЕО най-късно четири месеца след края на всяка финансова година.

Задължителните одитори, които извършват задължителен одит на предприятия от обществен интерес, публикуват годишния си отчет за доходите.

2. Годишният финансов отчет и годишният отчет за доходите показват общия оборот, разделен на такси от задължителен одит на годишни и консолидирани финансови отчети на предприятия от обществен интерес, и субекти, които принадлежат към група от предприятия, чието предприятие майка е предприятие от обществен интерес, и на такси от задължителен одит на годишни и консолидирани финансови отчети на други предприятия и такси, начислявани за свързани с одита финансови услуги, както са определени в член 10, параграф 2.

Годишният финансов отчет или годишният отчет за доходите подлежи на одит в съответствие с разпоредбите на настоящия регламент.

3. Когато задължителният одитор или одиторското дружество принадлежи към мрежа, задължителният одитор или одиторското дружество предоставя следната допълнителна информация в годишния финансов отчет или като приложение към годишния отчет за доходите:

- а) името на всеки задължителен одитор или одиторско дружество, принадлежащи към мрежата;
- б) държавата(ите), в която(които) всеки задължителен одитор или одиторско дружество, принадлежащи към мрежата, е квалифициран като задължителен одитор или в която се намира неговото централно управление, централна администрация или основно място на осъществяване на стопанска дейност;
- в) общия оборот от задължителен одит на годишни и консолидирани финансови отчети, генериран от задължителните одитори и одиторските дружества, принадлежащи към мрежата;
- г) одитирани консолидирани финансови отчети за мрежата и, когато съществува юридическо лице, което управлява мрежата, одитираните финансови отчети на това юридическо лице, изготвени в съответствие с член 4, параграф 3 от Директива 2004/109/ЕО.

Чрез дерогация от първа алинея задължителният одитор или одиторското дружество не може да предоставя допълнителната информация, когато тя е оповестена от юридическото лице, управляващо мрежата, или от друг представител на мрежата. В този случай задължителният одитор или одиторското дружество посочва в приложението към годишния отчет за доходите или към годишния финансов отчет мястото, където тази информация е на разположение.

4. Годишният финансов отчет или годишният отчет за доходите се публикува на уебстраницата на задължителния одитор или на одиторското дружество и остава на разположение на тази страницата най-малко пет години.

Задължителните одитори и одиторските дружества съобщават на компетентните органи, че годишният отчет за доходите или годишният

финансов отчет е публикуван на уебсайтовете на задължителния одитор или одиторското дружество.

Член 27

Доклад за прозрачност

1. Задължителният одитор или одиторското дружество, които извършват задължителен одит на предприятия от обществен интерес, публикуват годишен доклад за прозрачност най-късно три месеца след края на всяка финансова година. Годишният доклад за прозрачност се публикува на уебсайта на задължителния одитор или на одиторското дружество и остава там на разположение в продължение на поне пет години.

Задължителният одитор или одиторското дружество има право да актуализира публикувания годишен доклад за прозрачност. В този случай одиторът или дружеството отбелязва, че това е актуализиран вариант на доклада, като първоначалната версия на доклада продължава да бъде достъпна на уебстраницата.

Задължителните одитори и одиторските дружества съобщават на ЕОЦКП и на компетентните органи, че докладът за прозрачност е публикуван на уебсайта на задължителния одитор или на одиторското дружество или, когато е целесъобразно, че е бил актуализиран.

2. Годишният доклад за прозрачност включва най-малко следното:
 - а) описание на правната структура и на собствеността на одиторското дружество;
 - б) когато задължителният одитор или одиторското дружество принадлежи към мрежа, описание на мрежата и на правните и структурните правила на мрежата;
 - в) описание на ръководната структура на одиторското дружество;
 - г) описание на системата за вътрешен контрол на качеството на одиторското дружество и декларация от административния или управителния орган за ефективността на нейното функциониране;
 - д) датата на провеждане на последната проверка за гарантиране на качеството, посочена в член 40;
 - е) списък на предприятията от обществен интерес, на които задължителният одитор или одиторското дружество са извършили задължителен одит през предходната финансова година, както и списък на предприятията, от които задължителният одитор или одиторско дружество са получили над 5 % от годишните си приходи;

- ж) декларация за практиките на задължителния одитор или одиторското дружество, свързани с независимостта, в която се потвърждава, че е била извършена вътрешна проверка за спазване на изискванията относно независимостта;
- з) декларация относно политиката, която задължителният одитор или одиторското дружество следва по отношение на изискваното съгласно член 13 от Директива 2006/43/ЕО продължаващо обучение на задължителните одитори;
- и) информация относно основата за възнаграждението на партньорите в одиторските дружества;
- й) описание на политиката за ротация на основните партньори по одита и служители в съответствие с член 33, параграф 5;
- к) когато е необходимо, декларация за корпоративно управление.

Задължителният одитор или одиторското дружество може при изключителни обстоятелства да реши да не оповестява информацията, изисквана в буква е) на първа алинея, доколкото това е необходимо за намаляване на непосредствената и сериозна заплахата за физическата сигурност на някое лице. Задължителният одитор или одиторското дружество трябва да може да докаже пред компетентния орган наличието на подобна заплахата.

3. Докладът за прозрачност се подписва от задължителния одитор или от одиторското дружество.

Член 28

Декларация за корпоративното управление

1. Когато одиторско дружество получава от големи предприятия от обществен интерес повече от една трета от годишните си приходи от одит, то публикува декларация за корпоративно управление. Тази декларация се включва като отделен раздел в доклада за прозрачността.
2. Декларацията за корпоративно управление съдържа най-малко следната информация:
 - а) позоваване на поне един от следните документи:
 - i) кодекса за корпоративно управление, който се прилага по отношение на дружеството;
 - ii) кодекса за корпоративно управление, който дружеството може да е решило доброволно да прилага;

- iii) цялата съответна информация относно практиките на корпоративно управление, които се прилагат в допълнение към изискванията на националното законодателство.

Когато информацията, посочена в подточки i) и ii) е включена, одиторското дружество посочва също така къде са предоставени публично съответните текстове. Когато информацията, посочена в подточка iii) е включена, одиторското дружество оповестява публично своите практики на корпоративно управление;

Ако по отношение на одиторското дружество не се прилага кодекс за корпоративното управление и дружеството не прилага доброволно такъв кодекс, то заявява това.

- б) до каква степен одиторското дружество в съответствие с националното законодателство се отклонява от кодекса за корпоративно управление, посочен в буква а), подточки i) или ii), обяснение от одиторското дружество от кои части на кодекса за корпоративно управление се отклонява и обяснение на причините за това. Ако одиторското дружество е решило да не прилага разпоредбите на кодекса за корпоративно управление, посочен в буква а), подточки i) или ii), то обяснява причините за това;
- в) описание на основните характеристики на системата за вътрешен контрол и системата за управление на риска на предприятието във връзка с процеса на финансово отчитане;
- г) следната информация:
 - i) значителни преки и непреки дялове от правата на глас, равни или по-големи от 5 % от общите права на глас в одиторското дружество, включително непреките дялове от правата на глас чрез пирамидални структури и кръстосани дялове с права на глас;
 - ii) самоличността на притежателите на всички специални контролиращи права и описание на тези права, независимо от това дали тези права произтичат от държането на ценни книжа, по силата на договор или по друг начин;
 - iii) всички ограничения върху правата на глас, включително ограничения на правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, крайни срокове за упражняване на правата на глас
 - iv) правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на съвета и внасянето на изменения в учредителния договор;
 - v) правомощията на членовете на съвета;
- д) освен ако информацията не е вече предвидена изцяло в националните законови или подзаконови нормативни актове, функционирането на

събранието на акционерите или на притежателите на права на глас и неговите основни правомощия, както и описание на правата на глас на акционерите или на притежателите на права на глас и как те могат да бъдат упражнявани;

- е) състава и функционирането на административния, управителния и надзорния орган и на техните комитети.

Член 29

Предоставяне на информация на компетентните органи

Задължителният одитор или одиторското дружество предоставят ежегодно пред техния компетентен орган списък на одитираните предприятия от обществен интерес въз основа на получените от тях приходи

Член 30

Документиране

Задължителните одитори и одиторските дружества съхраняват документите и информацията, посочена в член 6, параграф 1, член 9, параграф 3, член 11, параграфи 3 и 4, член 16, параграфи 2—6, член 17, параграфи 1 и 2, член 18, параграфи 1 и 3, член 19, параграфи 3—6, членове 22, 23 и 24, член 25, параграфи 1 и 2, член 29, член 32, параграфи 2, 3, 5 и 6, член 33, параграф 6 и член 43, параграф 4 за срок от пет години след изготвянето на такива документи или информация.

Държавите-членки могат да изискват от задължителните одитори и одиторските дружества да съхраняват посочените в първа алинея документи и информация за по-дълъг период в съответствие с техните правила за защита на личните данни и административните и съдебни производства.

Дял III

НАЗНАЧАВАНЕ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ОДИТОРИ ИЛИ ОДИТОРСКИ ДРУЖЕСТВА ОТ ПРЕДПРИЯТИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС

Член 31

Одиторски комитет

1. Всяко предприятие от обществен интерес има одиторски комитет. Одиторският комитетът се състои от членове на административния орган, които не са изпълнителни членове, и/или от членове на надзорния орган на одитираното

предприятие и/или от членове, назначени от общото събрание на акционерите на одитираното предприятие, или за предприятия без акционери, от равностоен орган.

Поне един член на одиторския комитет има компетентност в областта на одита, а друг член — в областта на счетоводството и/или одита. Членовете на комитета като цяло са компетентни относно отрасъла, в който работи одитираното предприятие.

Мнозинството от членовете на одиторския комитет са независими. Председателят на одиторския комитет се назначава от членовете и е независим.

2. Чрез дерогация от параграф 1 от настоящия член, в предприятията от обществен интерес, които отговарят на изискванията, посочени в член 2, параграф 1, букви е) и буква у) от Директива 2003/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета³⁶, функциите, възложени на одиторския комитет, могат да бъдат изпълнявани от административния или надзорния орган като цяло, при условие че, когато председателят на такива органи е изпълнителен член, той не е председателят на одиторския комитет.
3. Чрез дерогация от параграф 1, следните предприятия от обществен интерес, могат да решат да нямат одиторски комитет:
 - а) всяко предприятие от обществен интерес, което е дъщерно предприятие по смисъла на член 1 от Директива 83/349/ЕИО, ако предприятието спазва на равнище група изискванията по параграфи 1—4 от същия член;
 - б) всяко предприятие от обществен интерес, което е предприятие за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК), както е определено в член 1, параграф 2 от Директива 2009/65/ЕО, или алтернативен инвестиционен фонд (АИФ), както е посочено в член 4, параграф 1, буква а) от Директива 2011/61/ЕС;
 - в) всяко предприятие от обществен интерес, чиято единствена стопанска дейност е да действа като емитент на ценни книжа, обезпечени с активи, съгласно определението в член 2, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 809/2004 на Комисията³⁷.
 - г) всяка кредитна институция по смисъла на член 1, параграф 1 от Директива 2006/48/ЕО, чиито акции не са допуснати за търгуване на регулиран пазар на държава-членка по смисъла на член 4, параграф 1, точка 14 от Директива 2004/39/ЕО, и която непрекъснато или трайно е емитирала само дългови ценни книжа, допуснати за търгуване на регулиран пазар, при условие че общият номинален размер на всички такива дългови ценни книжа остава под 100 000 000 EUR и не е публикувала проспект съгласно Директива 2003/71/ЕО.

³⁶ ОВ L 345, 31.12.2003 г., стр. 64.

³⁷ ОВ L 149, 30.4.2004 г., стр. 1.

Предприятията, извършващи дейност в обществен интерес, посочени в букви б) и в), публично излагат причините, поради които считат за нецелесъобразно да имат одиторски комитет или административен или надзорен орган, на който е поверено извършването на функциите на одиторски комитет.

4. Чрез дерогация от параграф 1 предприятие от обществен интерес, което има орган, изпълняващ равностойни функции на одиторски комитет, създаден и функциониращ в съответствие с разпоредбите в държавата-членка, в която е регистрирано предприятието, което ще бъде одитирано, може да реши да няма одиторски комитет. В такъв случай предприятието оповестява органа, който извършва тези функции, и как той е съставен.
5. Без да се засяга отговорността на членовете на административните, управителните или надзорните органи или на членовете, които са назначени от общото събрание на акционерите на одитираното предприятие, одиторският комитет, *inter alia*:
 - а) наблюдава процеса на финансово отчитане и представя препоръки или предложения, за да се гарантира неговата надеждност;
 - б) наблюдава ефективността на системата на предприятието за вътрешен контрол, системата за вътрешен одит, когато това е приложимо, и системата за управление на риска;
 - в) наблюдава задължителния одит на годишните и консолидираните финансови отчети и осъществява контрол върху пълнотата и надеждността на проектите за одиторски доклади по членове 22 и 23;
 - г) преразглежда и наблюдава независимостта на задължителните одитори или одиторските дружества в съответствие с членове 5—11, и по-специално предоставянето на допълнителни услуги на одитираното предприятие в съответствие с член 10;
 - д) отговаря за процедурата за избор на задължителния(ите) одитор(и) или одиторското(ите) дружество(а) и препоръчва задължителния(ите) одитор(и) или одиторското(ите) дружество(а), които трябва да бъдат назначени в съответствие с член 32;
 - е) разрешава за всеки случай по отделно на задължителния одитор или одиторското дружество да предоставят на одитираното предприятия услугите, посочени в член 10, параграф 3, буква б), подточки i) и ii) от настоящия регламент.

Член 32

Назначаване на задължителен одитор или одиторско дружество

1. За целите на прилагането на член 37 от Директива 2006/43/ЕО за назначаване на задължителен одитор или одиторско дружество от предприятия от

обществен интерес, се прилагат условията, определени в параграфи 2 — 5 от настоящия член.

Когато се прилагат случаите, предвидени в член 37, параграф 2 от Директива 2006/43/ЕО, предприятието от обществен интерес информира компетентния орган за използването на алтернативните системи или условия, посочени в същия член.

2. Одиторският комитет представя препоръка на управителния или надзорния съвет на одитираното предприятие за назначаване на задължителни одитори или одиторски дружества. Одиторският комитет обосновава отправената препоръка.

Препоръката съдържа най-малко две възможности за одитен ангажимент и одиторският комитет надлежно обосновава предпочитанието си към една от тях, освен ако препоръката не се отнася за подновяване на одитния ангажимент в съответствие с член 33, параграф 1, втора алинея.

Когато се отнася до подновяване на одитния ангажимент в съответствие с член 33, параграф 1, втора алинея, при подготовката на препоръката си одиторският комитет взема предвид всички констатации и заключения относно препоръчаните задължителен одитор или одиторско дружество, посочени в член 40, параграф 6 и публикувани от компетентните органи съгласно член 44, буква г).

В своята препоръка одиторският комитет посочва, че препоръката не е повлияна от трета страна и че не се прилага договорната клауза по параграф 7.

3. Освен ако се отнася за подновяване на одитен ангажимент в съответствие с член 33, параграф 1, втора алинея, препоръката на одиторския комитет, посочена в параграф 2 от настоящия член, се изготвя след процедурата за подбор, организирана от одитираното предприятие при спазване на следните критерии:
 - а) одитираното предприятие има право да покани всеки задължителен одитор или одиторско дружество да представят предложения за предоставянето на услуги по задължителен одит, при условие че са спазени разпоредбите на член 33, параграф 2 и че най-малко един от поканените одитори или едно от дружествата през предходната календарна година не е получил(о) над 15 % от общите си одиторски такси от големите предприятия от обществен интерес в съответната държава-членка;
 - б) одитираното предприятие е свободно да избере начина, по който да покани задължителния(ите) одитор(и) или одиторско(и) дружество(а), като не е задължено да публикува покана за участие в търг в *Официален вестник на Европейския съюз* и/или в националните държавни вестници или ежедневници;
 - в) одитираното предприятие изготвя тръжните документи с намерението да покани задължителния(ите) одитор(и) или одиторското(ите)

дружество(а). Тези тържните документи позволяват на кандидатите да разберат дейността на одитираното предприятие и вида на задължителния одит, който трябва да бъде извършен. Тържната документация съдържа прозрачни и недискриминационни критерии за подбор, които се използват от одитираното предприятие за оценка на предложенията, направени от задължителните одитори или одиторски дружества;

- г) одитираното предприятие е свободно да определи процедурата за подбор и може да проведе преки преговори със заинтересовани кандидати в хода на процедурата;
- д) когато в съответствие с националното право или правото на Съюза компетентните органи, посочени в член 35, изискват от задължителните одитори и одиторските дружества да спазват определени стандарти за качество, тези стандарти се включват в тържните документи;
- е) одитираното предприятие оценява предложенията, направени от задължителните одитори или одиторски дружества, съобразно критериите за избор, предварително определени в тържните документи. Одитираното предприятие изготвя доклад за заключенията от процедурата за подбор, който се утвърждава от одиторския комитет. Одитираното предприятие и вземат под внимание всеки доклад за проверка относно кандидатстващите задължителен одитор или одиторско дружество, посочен в член 40, параграф 6 и публикуван от компетентните органи съгласно член 44, буква г);
- ж) одитираното предприятие трябва да може да докаже пред компетентния орган, посочен в член 35, че процедурата за подбор е проведена по справедлив начин.

Одиторският комитет отговаря за процедурата за подбор, посочена в първа алинея.

За целите на буква а) от първа алинея компетентният орган, посочен в член 35, параграф 1, публикува годишно списък на съответните одитори и одиторски дружества, който се актуализира ежегодно. Компетентният орган използва информацията, предоставена от задължителните одитори и одиторските дружества съгласно член 28, за да направи съответните изчисления.

- 4. Предприятията от обществен интерес, които отговарят на изискванията, посочени в член 2, параграф 1, букви е) и у) от Директива 2003/71/ЕО, не са задължени да прилагат посочената в параграф 4 процедура за подбор.
- 5. Предложението на административния или надзорния съвет пред общото събрание на акционерите или членовете на одитираното предприятие за назначаване на задължителен одитор или одиторско дружество включва препоръката на одиторския комитет.

Ако предложението на административния или надзорния съвет се отклонява от препоръката на одиторския комитет, в предложението се обосновават причините за неспазването на препоръката на одиторския комитет.

6. В случай на кредитна институция или застрахователно предприятие управителният или надзорният съвет представя своя проект за предложение на компетентния орган, посочен в член 35, параграф 2. Компетентният орган, посочен в член 35, параграф 2, има право на вето върху избора, предложен в препоръката. Всяко такова възражение е надлежно обосновано.

Липсата на отговор от компетентния орган в рамките на предвидения срок след представянето на препоръката на одиторския комитет се смята за мълчаливо съгласие относно препоръката.

7. Всяка договорна клауза, сключена между предприятие от обществен интерес и трета страна, по силата на която изборът на общото събрание на акционерите или членовете на това предприятие се ограничава съгласно член 37 от Директива 2006/43/ЕО до определени категории или списъци на задължителните одитори или одиторските дружества, които да извършват задължителен одит на това предприятие, се счита за нищожна и недействителна.

Предприятието от обществен интерес информира компетентните органи, посочени в член 35, за всеки опит на трета страна да наложи такава договорна клауза или по друг начин да повлияе на решение на общото събрание на акционерите относно избора на задължителния одитор или одиторското дружество.

8. Когато одитираното предприятие е освободено от задължението да има одиторски комитет, одитираното предприятие решава коя организация или орган на предприятието изпълнява неговите функции за целите на задълженията, посочени в настоящия член.

9. Държавите-членки могат да решат, че при определени обстоятелства предприятия от обществен интерес трябва да назначават минимален брой задължителни одитори или одиторски дружества, като за целта определят условията, уреждащи отношенията между назначените одитори или дружества.

Ако държава-членка въведе подобно изискване, тя информира Комисията и ЕОЦКП за това.

10. За да се улесни изпълнението на задачата на одитираното предприятие да организира процедура за подбор за назначаване на задължителен одитор или одиторско дружество, ЕБО, ЕОЗППО и ЕОЦКП издават насоки съгласно член 16 от съответно Регламент (ЕС) № 1093/2010, от Регламент (ЕС) № 1094/2010 и Регламент (ЕС) № 1095/2010, предназначени за предприятията от обществен интерес, с които се определят критериите за процедурата за подбор, посочена в параграф 3.

Продължителност на одитния ангажимент

1. Предприятието от обществен интерес назначава задължителен одитор или одиторско дружество за първоначален ангажимент, който не може да бъде пократък от две години.

Предприятието от обществен интерес може да поднови ангажимента само веднъж.

Общата максимална продължителност на първоначалния и подновения ангажимент не може да надвишава 6 години.

Ако в рамките на непрекъснат ангажимент от 6 години са назначени двама задължителни одитори или одиторски дружества, максималната продължителност на ангажимента за всеки от задължителните одитори или одиторски дружества не може да превишава 9 години.

2. Задължителният одитор или одиторското дружество или, когато е приложимо, членове на тяхната мрежа в рамките на Съюза не могат да извършват задължителен одит на съответното предприятие от обществен интерес преди изтичането на четири години след края на посочения в параграф 1 максимален период на ангажимента.

3. Чрез дерогация от параграфи 1 и 2 при извънредни обстоятелства предприятието от обществен интерес може да поиска от компетентния орган, посочен в член 35, параграф 1, да разреши задължителният одитор или одиторското дружество да бъдат назначени отново за допълнителен ангажимент. Ако са назначени двама задължителни одитори или одиторски дружества, този трети ангажимент няма да надвишава три години. Ако е назначен един задължителен одитор или одиторско дружество, този трети ангажимент няма да надвишава две години.

4. Основният(ите) партньор(и) по одита, отговорен(и) за извършване на задължителен одит, прекратява(т) участието си в задължителния одит на одитираното предприятие след период от седем години, считано от датата на назначаване. Той(те) може да участва(т) в задължителния одит на одитираното предприятие отново след период от минимум три години.

Задължителният одитор или одиторското дружество установяват подходящ поетапен ротационен механизъм по отношение на най-старшите служители, участващи в задължителния одит, включително поне лицата, които са регистрирани като задължителни одитори. Етапите на ротационния механизъм се определят спрямо назначението на отделните лица, а не на целия екип. Механизмът е съобразен с мащаба и обема на дейността на задължителния одитор или одиторско дружество.

Задължителният одитор или одиторското дружество трябва да може да покаже пред компетентния орган, че такъв механизъм се прилага по ефективен начин и

е съобразен с мащаба и обема на дейността на задължителния одитор или одиторското дружество.

5. Когато задължителен одитор или одиторско дружество е заменено с друг задължителен одитор или одиторско дружество, бившият задължителен одитор или одиторско дружество предоставя на встъпващия задължителен одитор или одиторско дружество предавателен протокол. В протокола са включени съответната информация относно одитираното предприятие, каквато е обективно необходима за разбиране на естеството на дейността и вътрешната организация на одитираното предприятие и за гарантиране на непрекъснатост на задължителния одит и съответствие с одитите, извършени през предходните години.

Бившият задължителен одитор или одиторско дружество предоставя достъп на встъпващия задължителен одитор или одиторско дружество и до посочените в член 23 допълнителни доклади, предназначени за одиторския комитет, от предишни години и до всякаква информация, предавана на компетентните органи съгласно членове 25 и 27.

Бившият задължителен одитор или одиторско дружество трябва да могат да демонстрират пред компетентния орган, че такава информация е предоставена на встъпващия задължителен одитор или одиторско дружество.

6. ЕОЦКП разработва проекти на регулаторни технически стандарти, с които се уточняват техническите изисквания към съдържанието на предавателния протокол, посочен в параграф 6.

На Комисията се предоставят правомощия за приемане на посочените в параграф 6 регулаторни технически стандарти в съответствие с член 10 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

Член 34

Уволнение и подаване на оставка от задължителни одитори или одиторски дружества

1. Без да се засяга член 38, параграф 1 от Директива 2006/43/ЕО, одитираното предприятие и задължителният одитор или одиторското дружество информират компетентния орган при уволнение или оставка на задължителния одитор или одиторското дружество по време на мандата и обясняват причините за това.

Когато в съответствие с член 35, параграф 2 държава-членка е определила различни компетентни органи за целите на дял III от настоящия регламент, този компетентен орган предава информацията на компетентния орган, посочен в член 35, параграф 1.

2. Одиторският комитет, един или повече акционери, компетентните органи, посочени в член 35, параграф 1 или 2, имат право да предявят иск пред

национален съд за уволнение на задължителния(ите) одитор(и) или одиторско(и) дружество(а), в случай че са налице подходящи основания.

Когато условието, определено в член 6, параграф 2 от Директива 2007/36/ЕО, е в сила, то се прилага и по отношение на акционерите, упражняващи правомощията, описани в първа алинея.

В случай че одитираното предприятие е освободено от задължението да има одиторски комитет, одитираното предприятие решава коя организация или орган на предприятието ще изпълнява функциите му за целите на настоящия параграф.

Дял IV

НАДЗОР НАД ДЕЙНОСТИТЕ НА ОДИТОРИТЕ И ОДИТОРСКИТЕ ДРУЖЕСТВА, ИЗВЪРШВАЩИ ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН ОДИТ НА ПРЕДПРИЯТИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС

ГЛАВА I

КОМПЕТЕНТНИ ОРГАНИ

Член 35

Определяне на компетентни органи

1. Всяка държава-членка определя компетентен орган, отговорен за изпълнението на задачите, предвидени в настоящия регламент, и за гарантиране на прилагането на разпоредбите на настоящия регламент.

Компетентният орган е един от следните:

- а) компетентният орган, посочен в член 24, параграф 1 от Директива 2004/109/ЕО,
 - б) компетентният орган, посочен в член 24, параграф 4, буква з) от Директива 2004/109/ЕО;
 - в) компетентният орган, посочен в член 32 от Директива 2006/43/ЕО.
2. Чрез дерогация от параграф 1 държавите-членки могат да решат да възложат отговорността за гарантиране на прилагането на всички или част от разпоредбите на дял III от настоящия регламент, по целесъобразност, на компетентните органи, посочени в:
 - а) член 24, параграф 1 от Директива 2004/109/ЕО;

- б) член 24, параграф 4, буква з) от Директива 2004/109/ЕО;
 - в) член 40 от Директива 2006/48/ЕО;
 - г) член 30 от Директива 2009/138/ЕО;
 - д) член 20 от Директива 2007/64/ЕО;
 - е) член 3, параграф 1 от Директива 2009/110/ЕО;
 - ж) член 48 от Директива 2004/39/ЕО;
 - з) член 97 от Директива 2009/110/ЕО;
 - з) член 44 от Директива 2011/61/ЕС.
3. Когато повече от един компетентен орган е определен в съответствие с параграфи 1 и 2, тези органи се организират по такъв начин, че задачите им са ясно разпределени.
4. Разпоредбите на параграфи 1, 2 и 3 не засягат възможността държава-членка да въведе отделни правни и административни мерки за отвъдморските европейски територии, за чиито външни отношения отговаря тази държава-членка.
5. Компетентните органи разполагат с достатъчно персонал с подходяща професионална квалификация и опит и необходимите ресурси, за да могат да изпълняват своите задачи, предвидени в настоящия регламент.
6. Държавите-членки се информират взаимно, както и ЕБО, ЕОЦКП и ЕОНЗПО съгласно съответните разпоредби на Регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) № 1094/2010 и (ЕС) № 1095/2010, и информират Комисията за определянето на компетентни органи за целите на настоящия регламент.

ЕОЦКП обединява тази информация и я публикува.

Член 36

Условия относно независимостта

Компетентните органи и органът, на който компетентният орган, посочен в член 35, параграф 1, е делегирал задачи, са независими от задължителните одитори или одиторски дружества.

Никое лице не може да участва в управлението на тези органи, ако в течение на три предходни години:

- а) е извършило задължителни одити на предприятия от обществен интерес;
- б) е държало права на глас в одиторско дружество;

- в) е било член на административния, управителния или надзорния орган на одиторско дружество;
- г) е било служител или по някакъв начин свързано с одиторско дружество.

Финансирането на тези органи е надеждно и не позволява каквото и да е незаконосъобразно влияние от задължителните одитори или одиторските дружества.

Член 37

Професионална тайна

Задължението за професионална тайна се прилага по отношение на всички лица, които са или са били наети от компетентните органи или от орган, на когото компетентният орган, посочен в член 35, параграф 1, е делегирал задачи, включително експерти, с които тези органи са сключили договори. Информацията, по отношение на която се прилага професионална тайна, не може да бъде разкривана на никое друго лице или орган, освен по силата на задълженията по настоящия регламент или на законовите, подзаконовите или административните разпоредби на държава-членка.

Член 38

Правомощия на компетентните органи

1. Без да се засягат членове 40 и 41, при изпълнение на задачите си съгласно настоящия регламент компетентните органи или други публични органи на държава-членка не могат да се намесват при определяне на съдържанието на одиторските доклади.
2. За изпълнението на задълженията им по настоящия регламент компетентните органи разполагат в съответствие с националното право с всички правомощия за упражняване на надзор и провеждане на разследвания, необходими за изпълнението на техните задължения. Те упражняват правомощията си по един от следните начини:
 - а) пряко;
 - б) в сътрудничество с други органи;
 - в) на своя отговорност чрез делегиране на органи, на които са делегирани задачи съгласно член 35, параграф 1;
 - г) чрез сезиране на компетентните съдебни органи.
3. За изпълнението на задълженията си по настоящия регламент компетентните органи в съответствие с националното право и в качеството си на надзорни органи разполагат с правомощия да:

- а) получават достъп до документи под каквато и да е форма, които са от значение за изпълнението на техните задачи, както и да получават или вземат копие от тях;
- б) да изискват информация от всяко лице, а ако е необходимо — да призовават и разпитват дадено лице с цел получаване на информация;
- в) да осъществяват проверки на място със или без предупреждение;
- г) да изискват предоставяне на съхранявана информация за телефонни разговори или пренос на данни, обработвани от задължителните одитори и одиторски дружества;
- д) да подават сигнали с цел наказателно преследване;
- е) да потърсят съдействието на експерти за извършване на проверки или разследвания;
- ж) да налагат административните мерки и санкции, посочени в член 61.

Компетентните органи могат да използват правомощията, предвидени в първа алинея, само във връзка със задължителните одитори и одиторски дружества, които извършват задължителен одит на предприятия от обществен интерес; лицата, участващи в дейностите на задължителните одитори и одиторски дружества, които извършват задължителен одит на предприятия от обществен интерес; одитираните предприятия, техни дъщерни предприятия и свързани трети страни; трети страни, на които задължителните одитори и одиторски дружества, които извършват задължителен одит на предприятия от обществен интерес, са възложили определени функции или дейности, и лица, които по друг начин са свързани със задължителните одитори и одиторски дружества, които извършват задължителен одит на предприятия от обществен интерес.

4. За искането за предоставяне на съхранявана информация за телефонни разговори или пренос на данни, посочено в параграф 3, буква г), се изисква разрешение от съдебен орган.
5. Когато кооперативно дружество по смисъла на член 2, точка 14 от Директива 2006/43/ЕО или подобен субект, както е посочено в член 45 от Директива 86/635/ЕИО, е задължено или има право съгласно националното законодателство да членува в одиторско дружество с нестопанска цел, компетентният орган, посочен в член 35, параграф 1, може да реши, че някои разпоредби от настоящия регламент не се прилагат по отношение на задължителния одит на такъв субект, при условие че принципите за независимост, предвидени в глава I от настоящия регламент, са спазени от задължителния одитор, извършващ задължителния одит, и от лицата, които могат да упражнят влияние върху задължителния одит. Когато взема решение относно такива изключителни случаи на неприлагане на някои разпоредби на настоящия регламент, компетентният орган, посочен в член 35, параграф 1, се консултира по целесъобразност с органа, упражняващ надзор над кооператива или над подобна организация.

Компетентният орган, посочен в член 35, параграф 1, информира ЕОЦКП за такива изключителни случаи на неприлагане на някои разпоредби на настоящия регламент. Той предоставя на ЕОЦКП списък на разпоредбите от настоящия регламент, които не са били приложени по отношение на задължителния одит на субектите, посочени в параграф 5, както и мотивите за решението за неприлагане на съответните разпоредби.

6. Обработката на лични данни, извършвана при упражняването на надзорни и разследващи правомощия съгласно настоящия член, се извършва в съответствие с Директива 95/46/ЕО.

Член 39

Сътрудничество с други компетентни органи на национално равнище

Компетентният орган, определен в съответствие с член 35, параграф 1, и по целесъобразност всеки орган, на когото този компетентен орган е делегирал задачи, си сътрудничат на национално равнище със:

- а) компетентните органи, отговорни за одобрението и регистрирането на задължителните одитори и одиторските дружества съгласно Директива 2006/43/ЕО;
- б) органите, посочени в член 35, параграф 2, независимо дали са били определени като компетентни органи за целите на настоящия регламент или не;
- в) звената за финансово разузнаване и компетентните органи, посочени в членове 21 и 37 от Директива 2005/60/ЕО.

ГЛАВА II

ГАРАНТИРАНЕ НА КАЧЕСТВОТО, РАЗСЛЕДВАНЕ, НАБЛЮДЕНИЕ НА ПАЗАРА, ПЛАНОВЕ ЗА ДЕЙСТВИЕ ПРИ НЕПРЕДВИДЕНИ СИТУАЦИИ И ПРОЗРАЧНОСТ НА ДЕЙНОСТТА НА КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ

Член 40

Гарантиране на качеството

1. За целите на настоящия член:
 - а) „проверки“ означава прегледи на работата на задължителните одитори и одиторски дружества с цел гарантиране на качеството, които се извършват от инспектор и не представляват разследвания по смисъла на член 41;

- б) „инспектор“ означава проверяващо лице, което отговаря на изискванията по буква а) от втора алинея на параграф 3 от настоящия член и е наето от компетентен орган;
 - в) „експерт“ означава физическо лице със специфични познания за финансовите пазари, финансово отчитане, одитиране или други области, свързани с проверките, включително действащи задължителните одитори.
2. Компетентните органи, посочени в член 35, параграф 1, установяват ефективна система за гарантиране на качеството на одита.

Компетентният орган извършва поне веднъж на всеки три години проверки за гарантиране на качеството на задължителните одитори и одиторски дружества, които извършват задължителен одит на предприятия от обществен интерес.

3. Компетентният орган отговаря за системата за гарантиране на качеството и я организира, така че да бъде независима от проверяваните задължителни одитори и одиторски дружества.

Компетентният орган има следните задължения, които не могат да бъдат делегирани на сдружение или орган, свързан професионално със счетоводната или одиторската професия:

- а) одобрява и изменя методиката на проверката, включително инструкциите за извършване на проверката и за последващите действия, методите на докладване и програмите за периодични проверки;
- б) одобрява и изменя докладите за проверката и за последващите действия;
- в) одобрява и назначава инспектори за всяка проверка.

Компетентният орган осигурява подходящи ресурси за системата за гарантиране на качеството.

4. Компетентният орган гарантира, че са въведени подходящи политики и процедури, свързани с независимостта и обективността на персонала, включително на инспекторите и управлението на системата за проверки.

При назначаване на инспектори компетентният орган спазва следните критерии:

- а) инспекторите имат подходящо професионално образование и съответен опит в областта на задължителния одит и финансовото отчитане, съчетани със специално обучение в областта на проверките за гарантиране на качеството;
- б) лице, което е действащ задължителен одитор или нает или по някакъв начин свързан със задължителен одитор или одиторско дружество, не може да бъде инспектор;
- в) дадено лице не може да бъде инспектор и да извършва проверка на задължителния одитор или одиторското дружество, преди да са изтекли

две години след прекратяване на дейността на това лице като съдружник или служител на този одитор или одиторско дружество или на връзката му с тях.

- г) инспекторите декларират, че не съществува конфликт на интереси между тях и задължителния одитор и одиторското дружество, които подлежат на проверка.

Компетентният орган може да наеме на договорни условия експерти за специфични проверки, ако броят на инспекторите в рамките на органа е недостатъчен. Компетентният орган може също да бъде подпомаган от експерти, когато това е важно за правилното провеждане на проверката. В такива случаи компетентните органи и експертите отговарят на изискванията на настоящия параграф. Експертите са независими от професионалните асоциации и организации.

5. Обхватът на проверките включва:

- а) оценка на концепцията на системата на одиторското дружество и на задължителния одитор за вътрешен контрол на качеството ;
- б) подходяща проверка на съответствието на процедури и проверка на одитни досиета от одит на предприятия от обществен интерес, за установяване на ефективността на системата за вътрешен контрол на качеството;
- в) с оглед на констатациите от проверката съгласно букви а) и б) от настоящия параграф, оценка на съдържанието на последния годишен доклад за прозрачност, публикуван от задължителния одитор или одиторското дружество в съответствие с член 27.

Проверяват се поне следните политики и процедури за вътрешен контрол на задължителния одитор или одиторското дружество:

- а) съответствие на задължителния одитор или одиторското дружество с приложимите стандарти за одит и контрол на качеството, както и с изискванията за етичност и независимост, включително и тези, свързани с глава IV от Директива 2006/43/ЕО и членове 5—10 от настоящия регламент, както и със съответните закони, подзаконови и административни разпоредби на съответната държава-членка;
- б) количеството и качеството на използваните ресурси, включително спазване на изискванията за продължаващо обучение, предвидени в член 13 от Директива 2006/43/ЕО;
- в) съответствие с изискванията, посочени в член 9 относно начисляваните одиторски такси.

За проверката на съответствието се подбира поне значителна част от одитните досиета въз основа на анализ на риска от неправилно извършване на задължителния одит.

Компетентните органи периодично преразглеждат използваните от задължителните одитори и одиторските дружества методики за извършване на задължителния одит.

Проверките са уместни и отговарят на мащаба и сложността на дейностите на проверявания задължителен одитор или одиторско дружество.

6. Констатациите и заключенията от проверките, на които се основават препоръките, включително констатациите и заключенията, свързани с доклада за прозрачност, се съобщават и обсъждат с проверявания задължителен одитор или одиторско дружество преди финализирането на доклада от проверката.

Проверяваният задължителен одитор или одиторското дружество изпълняват препоръките от проверките в разумен срок, определен от компетентния орган. Срокът не може да надхвърля 12 месеца в случая на препоръки относно системата за вътрешен контрол на качеството на одиторското дружество.

7. Във връзка с проверката се изготвя доклад, който съдържа основните заключения на прегледа за гарантиране на качеството.

Член 41

Разследване

Компетентните органи, посочени в член 35, параграф 1, установяват ефективни системи за разследване с оглед на откриване, коригиране и предотвратяване на неправилно извършване на задължителния одит на предприятия от обществен интерес.

Когато компетентен орган сключи договори с експерти за извършване на конкретни задачи, органът гарантира, че не съществува конфликт на интереси между експертите и задължителния одитор или одиторското дружество, предмет на разследването.

Член 42

Наблюдение на пазара

1. Компетентните органи, посочени в член 35, параграф 1 наблюдават редовно развитието на пазара за предоставяне на услуги по задължителен одит на предприятия от обществен интерес.

Компетентните органи оценяват по-специално следното:

- а) рисковете, произтичащи от високата концентрация, включително преустановяване на дейността на одиторски дружества със значителен пазарен дял, сътресения в предоставянето на услуги по задължителен одит в конкретен сектор или за различни сектори, по-нататъшното натрупване на риск на пазара и въздействието върху цялостната стабилност на финансовия сектор;

- б) нуждата от приемане на мерки за смекчаването на тези рискове.
2. Всеки компетентен орган изготвя доклад по този въпрос и го представя на ЕОЦКП, ЕБО и ЕОЗППО до Х Х 20ХХ [2 години след влизането в сила на регламента] и поне на всеки две години след това.

ЕОЦКП, ЕБО и ЕОЗППО използват тези доклади, за да изготвят съвместен доклад за положението на ниво Европейски съюз. Докладът се представя на Комисията, Европейската централна банка и Европейския съвет за системен риск.

Член 43

Планиране при извънредни ситуации

1. Без да се засяга член 52, компетентните органи, определени съгласно член 35, параграф 1, изискват поне от шестте най-големи одиторски дружества във всяка държава-членка от гледна точка на задължителния одит на големи предприятия от обществен интерес, да изработят план за действие при непредвидени обстоятелства за справяне с евентуално събитие, заплашващо непрекъснатостта на дейността на съответното дружество.

Компетентният орган публикува списък на дружествата по първа алинея и го актуализира ежегодно. Компетентният орган използва информацията, предоставена от задължителните одитори и одиторските дружества съгласно член 28, за да изчисли кои са шестте най-големи одиторски дружества.

2. В плановете за действие при извънредни ситуации се посочват мерки за избягване на сътресения при предоставянето на услуги по задължителен одит на предприятия от обществен интерес, предотвратяване на верижния ефект по отношение на други одиторски дружества, които принадлежат или не принадлежат към същата мрежа, в резултат на рискове, свързани с правната отговорност или репутацията и за предотвратяване на допълнително натрупване на структурен риск на пазара.

В плановете за действие при извънредни ситуации се посочва:

- а) нивото на отговорност, която носи всеки партньор в рамките на одиторското дружество;
- б) степента, в която правната отговорност може да се разпространи към други одиторски дружества, които принадлежат към същата мрежа, на национално и международно равнище и на равнището на Съюза.
3. Без да се засягат приложимите национални закони за обявяване в несъстоятелност, компетентните органи могат да изискват по-специално в плановете за действие в непредвидени ситуации да бъдат набелязани мерки за подготвяне на организираната ликвидация на засегнатото дружество.

4. Съответните одиторски дружества предоставят плановете си за действие при извънредни ситуации на компетентните органи в срока, определен от компетентните органи. Плановете за действие при извънредни ситуации се актуализират по целесъобразност.

Планове за действие при извънредни ситуации не подлежат на официално одобрение или утвърждаване от компетентните органи. Компетентните органи могат обаче да предоставят становище относно плановете за действие при извънредни ситуации или върху техните проекти, ако одиторските дружества се консултират с тях предварително.

Член 44

Прозрачност на дейността на компетентните органи

Компетентните органи действат прозрачно, като публикуват поне:

- а) годишни доклади за дейността във връзка със задачите, предвидени в настоящия регламент;
- б) годишни работни програми относно предвидените в настоящия регламент задачи;
- в) годишен доклад за общите резултати на системата за гарантиране на качеството. Този доклад включва информация относно издадените препоръки, предприетите в отговор действия, предприетите надзорни мерки и наложените санкции. Той включва също количествена информация и други важни данни за финансовите ресурси и персонала, за ефикасността и ефективността на системата за гарантиране на качеството.
- г) констатациите и заключенията от проверките, посочени в член 40, параграф 6.

ГЛАВА III

СЪТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ И ВРЪЗКИ С ЕВРОПЕЙСКИТЕ НАДЗОРНИ ОРГАНИ

Член 45

Задължение за сътрудничество

Компетентните органи на държавите-членки си сътрудничат, когато е необходимо за целите на настоящия регламент, включително когато поведението, което се разследва, не представлява нарушение на действащите законови или подзаконови разпоредби в съответната държава-членка.

ЕОЦКП

1. Сътрудничеството между компетентните органи се организира в рамките на ЕОЦКП.

За тази цел ЕОЦКП създава постоянен вътрешен комитет съгласно член 41 от Регламент (ЕС) № 1095/2010. В този вътрешен комитет влизат най-малко компетентните органи, посочени в член 35, параграф 1 от настоящия регламент. Компетентните органи, посочени в член 32 от Директива 2006/43/ЕО, получават покана да присъстват на заседанията на вътрешния комитет относно въпроси, свързани с одобрението и регистрирането на задължителните одитори и одиторски дружества и отношенията с трети държави, доколкото те са свързани със задължителния одит на предприятия от обществен интерес.

ЕОЦКП си сътрудничи с ЕБО и ЕОЗППО в рамките на Съвместния комитет на европейските надзорни органи, създаден съгласно член 54 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

ЕОЦКП поема, според случая, всички съществуващи и текущи задачи от Европейска група на представителите на органите за надзор върху одиторите, създадена с Решение 2005/909/ЕО.

2. ЕОЦКП предоставя мнението си на компетентните органи в предвидените от настоящия регламент случаи. Компетентните органи вземат предвид това мнение преди приемането на окончателно решение в съответствие с настоящия регламент.
3. С цел улесняване изпълнението на задачите, предвидени в настоящия регламент, ЕОЦКП издава насоки по целесъобразност в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1095/2010 относно:
 - а) общите стандарти за съдържанието и представянето на доклада, посочен в член 22;
 - б) общите стандарти за съдържанието и представянето на доклада, посочен в член 23;
 - в) общите стандарти за надзорната дейност на одиторския комитет, посочен в член 24;
 - г) общите стандарти и най-добри практики по отношение на съдържанието и представянето на доклада, посочен в член 27, включително декларацията съгласно член 28;
 - д) общите стандарти и най-добри практики на поетапния ротационен механизъм, посочен в член 33;

- е) общите стандарти и най-добри практики по отношение на уволнението на одитори, по-специално относно наличието на подходящо основание за това, както е посочено в член 34;
- ж) практиките и дейностите по правоприлагане, които компетентните органи трябва да осъществяват съгласно настоящия регламент;
- з) общите стандарти и най-добри практики за провеждане на проверките за гарантиране на качеството, предвидени в член 40, като се вземат предвид, по-специално:
 - i) различния обем и обхват на дейността на задължителните одитори и одиторските дружества и техните политики;
 - ii) уеднаквяването на стандартите за качество, политиките и процедурите, към които се придържат членовете на мрежите на задължителните одитори и одиторските дружества;
- и) общите стандарти и най-добри практики за провеждането на разследванията, предвидени в член 41;
- й) процедурите за обмен на информация, предвидени в член 48;
- к) процедурите и условията за сътрудничество по отношение на проверките за гарантиране на качеството, предвидени в член 49;
- л) процедурите и условията за съвместни разследвания и проверки, предвидени в член 51;
- м) оперативното функциониране на колегиите, предвидени в член 53, включително условията за членство в колегиите, за избора на посредници, писмените договорености за функционирането на колегиите и правилата за координация между колегиите.

ЕОЦКП се консултира с ЕБО и ЕОЗППО преди да публикува посочените в първа алинея насоки.

4. ЕОЦКП изготвя доклад относно прилагането на настоящия регламент до X X 20XX [*четири години след влизането в сила на регламента*] и най-малко на всеки две години след това.

ЕОЦКП се консултира с ЕБО и ЕОЗППО преди да публикува своя доклад.

В доклад, който трябва да се изготви до X X 20XX [*две години след влизането в сила на настоящия регламент*], ЕОЦКП прави оценка на структурата на пазара за одиторски услуги.

За целите на този доклад ЕОЦКП разглежда влиянието, което действащите в държавите-членки

системи за гражданската отговорност на задължителните одитори, оказват върху структурата на пазара за одиторски услуги.

В доклад на ЕОЦКП, който трябва да бъде изготвен до Х Х 20ХХ [*четири години след влизането в сила на регламента*], се разглежда дали компетентните органи, посочени в член 35, параграф 1, разполагат с достатъчно правомощия и подходящи ресурси за изпълнение на задачите си.

В доклад на ЕОЦКП, който трябва да бъде изготвен до Х Х 20ХХ [*6 години след края на преходния период*], се разглеждат следните въпроси:

- а) промените в структурата на пазара на одиторски услуги;
- б) промените в схемите за извършване на трансгранични дейности, включително в резултат на промените, направени в глава II от Директива 2006/43/ЕО по силата на Директива ХХХХ/ХХ/ЕС;
- в) междинна оценка за подобряване на качеството на одиторските услуги и въздействието на настоящия регламент върху малките и средните предприятия, които са предприятия от обществен интерес.

В доклад, който трябва да се изготви до Х Х 20ХХ [*дванадесет години след влизането в сила на настоящия регламент*] ЕОЦКП прави оценка на въздействието на настоящия регламент.

5. Преди Х Х 20ХХ [*три години след влизането в сила на регламента*] Комисията представя, въз основа на докладите на ЕОЦКП и други подходящи доказателства, доклад за въздействието, което националните правила, свързани с носенето на отговорност от задължителните одитори, оказват върху структурата на пазара за одиторски услуги. Въз основа на доклада Комисията предприема стъпките, които смята за необходими в резултат на констатациите си.

Член 47

Принцип на държавата-членка по произход

- 1. Държавите-членки спазват принципа на държавата-членка по произход, като регулирането и надзорът се осъществяват от държавата-членка, в която задължителният одитор или одиторското дружество е одобрено и в която се намира централното управление на одитираното предприятие.
- 2. В случай на задължителен одит на консолидирани финансови отчети държавата-членка, която изисква задължителния одит на консолидираните финансови отчети, не може във връзка със задължителния одит да налага на задължителния одитор или одиторското дружество, извършващо задължителен одит на дъщерно предприятие, установено в друга държава-членка, допълнителни изисквания относно регистрацията, проверката за гарантиране на качеството, одиторските стандарти, професионалната етика и независимостта.
- 3. В случай на предприятие, чиито ценни книжа се търгуват на регулиран пазар в държава-членка, различна от тази, в която се намира централното управление

на предприятието, държавата-членка, в която се търгуват ценните книжа, не може във връзка със задължителния одит да налага на задължителния одитор или одиторското дружество, извършващи задължителен одит на годишните или консолидираните финансови отчети на това предприятие, допълнителни изисквания относно регистрацията, проверката за гарантиране на качеството, одиторските стандарти, професионалната етика и независимостта.

Член 48

Обмен на информация

1. Компетентните органи, посочени в член 35, своевременно предоставят един на друг и на съответните европейски надзорни органи информацията, необходима за изпълнение на задълженията им съгласно настоящия регламент.
2. Когато компетентен орган получи искане за информация от друг компетентен орган или от европейски надзорен орган, той своевременно предприема необходимите мерки за събиране на исканата информация. Ако компетентният орган, към когото е отправено искането, не е в състояние да предостави своевременно исканата информация, той уведомява компетентния орган, отправил искането, за причините за забавянето.
3. Компетентните органи могат да откажат да уважат искане за информация при едно от следните обстоятелства:
 - а) предоставянето на информация може да засегне по неблагоприятен начин суверенитета, сигурността или обществения ред на държавата-членка, към която е отправено искането, или да наруши правилата за националната сигурност;
 - б) пред органите на държавата-членка, към която е отправено искането, вече е образувано съдебно производство по отношение на същите действия и срещу същите задължителни одитори или одиторски дружества;
 - в) компетентните органи на държавата-членка, към която е отправено искането, вече са взели окончателно съдебно решение по отношение на същите действия и срещу същите задължителни одитори или одиторски дружества.

Без да се засягат задълженията, които се прилагат по отношение на компетентните органи или на европейските надзорни органи в хода на съдебно производство, компетентните органи или европейските надзорни органи, които получават информация по силата на параграф 1, могат да я използват само за упражняване на своите функции в обхвата на настоящия регламент и в контекста на административното или съдебното производство, изрично свързано с упражняването на тези функции.

4. Компетентните органи могат да предават на компетентните органи, отговарящи за надзора върху предприятия от обществен интерес, на централните банки, на Европейската система на централните банки и на Европейската централна

банка — в качеството им на парични органи, и на Европейския съвет за системен риск поверителна информация, предназначена за изпълнението на техните задачи. Тези органи или институции имат право да предоставят на компетентните органи информацията, която може да им е нужна за изпълнението на техните задължения съгласно настоящия регламент.

Член 49

Сътрудничество във връзка с прегледи за гарантиране на качеството

1. Компетентните органи вземат мерки, за да осигурят ефективно сътрудничество на равнището на Съюза във връзка с проверките за гарантиране на качеството.
2. Компетентният орган на дадена държава-членка може да поиска съдействие от компетентния орган на друга държава-членка във връзка с проверките за гарантиране на качеството на дейността на задължителни одитори или одиторски дружества, които принадлежат към мрежа, която упражнява значителни дейности в тази държава-членка.

Компетентният орган, отправил такова искане, информира ЕОЦКП за това. При разследване или проверка от трансграничен мащаб компетентните органи могат да поискат от ЕОЦКП да поеме координацията на разследването или проверката.

3. Когато компетентен орган получи искане от компетентен орган на друга държава-членка да участва в проверката за гарантиране на качеството на дейността на задължителни одитори или одиторско дружество, които принадлежат към мрежа, упражняваща значителни дейности в тази държава-членка, той разрешава на запитвания компетентен орган да участва в такава проверка за гарантиране на качеството.

Компетентният орган, отправящ искането, няма право на достъп до информация, която би могла да засегне неблагоприятно суверенитета, сигурността или обществения ред на държавата-членка, към която е отправено искането, или да наруши правилата за националната сигурност.

Член 50

Европейски сертификат за качество

1. ЕОЦКП създава европейски сертификат за качество за задължителните одитори и одиторски дружества, които извършват задължителен одит на предприятия от обществен интерес.

Европейският сертификат за качество отговаря на следните условия:

- а) издава се от ЕОЦКП и е валиден в целия Съюз;

- б) право да кандидатстват имат одитори и одиторски дружества от Съюза, които отговарят на съответните изисквания;
- в) ЕОЦКП публикува изискванията за получаването му. Тези изисквания се основават на качеството на одита и опита от функционирането на системите за гарантиране на качество, посочени в член 30 от Директива 2006/43/ЕО и член 40 от настоящия регламент;
- г) за издаването му ЕОЦКП начислява такси на задължителните одитори и одиторските дружества, кандидатстващи за него, в съответствие с делегирания акт, посочен в параграф 4 на настоящия член. Тези такси покриват изцяло разходите на ЕОЦКП, необходими във връзка с издаването му и възстановяването на всички разходи, които компетентните органи могат да понесат във връзка с дейностите в съответствие с настоящия член;
- д) ЕОЦКП посочва причините за издаването му или за отхвърлянето на заявлението за кандидатстване;
- е) задължителният одитор или одиторското дружество спазва винаги условията за първоначалното му издаване;
- ж) ЕОЦКП има право да преразгледа всеки сертификат, издаден на задължителен одитор или одиторско дружество, или по искане на компетентните органи или по своя собствена инициатива. Резултатите от проверките за гарантиране на качеството се вземат под внимание;
- з) ЕОЦКП има право да го отмени, когато задължителният одитор или одиторското дружество не отговарят повече на условията за получаването му;
- и) ЕОЦКП води регистър на задължителните одитори и одиторски дружества, които са го получили;
- й) европейският сертификат за качество е доброволен и не е предпоставка за това задължителните одитори или одиторските дружества да могат да извършват задължителен одит на предприятия от обществен интерес, да бъдат одобрени в друга държава-членка в съответствие с член 14 от Директива 2006/43/ЕО или да бъдат признати в друга държава-членка в съответствие с член 3а от същата директива.

2. ЕОЦКП разработва проекти на регулаторни технически стандарти, с които се уточнява процедурата, съгласно която задължителните одитори и одиторски дружества, които извършват задължителен одит на предприятия от обществен интерес, получават европейски сертификат за качество. Тези технически стандарти съответстват на следните принципи:

- а) заявленията се представят на ЕОЦКП или на някой от езиците, приемани в държавата-членка, в която задължителният одитор или одиторско дружество са одобрени, или на език, обичаен в областта на международните финанси.

Когато група от одиторски дружества кандидатства за европейски сертификат за качество, членовете на групата могат да предоставят мандат на един от тях да подаде всички заявления от името на групата;

- б) ЕОЦКП изпраща копие от заявлението до компетентните органи на държавите-членки, които имат отношение към заявлението;
- в) компетентните органи на държавите-членки, които имат отношение към заявлението, разглеждат съвместно заявлението за сертификат в рамките на посочената в член 53 колегия на компетентните органи. При разглеждането се установява дали заявлението е пълно и дали отговаря на условията за издаване на сертификата. За целта се разглежда информацията, получена при проверките за гарантиране на качеството, направени на съответния кандидат;
- г) Компетентните органи на държавите-членки, които имат отношение към заявлението, предоставят препоръка на ЕОЦКП за това, дали заявлението за сертификат следва да бъде одобрено;
- д) ЕОЦКП взема решение по това заявление;
- е) ЕОЦКП установява подробни процедури и срокове;

За целите на точка (ii) тези държави-членки трябва да бъдат поне:

- ако кандидатът е задължителен одитор, държавата(ите)-членка(и), в която (които) задължителният одитор е одобрен в съответствие с член 3 от Директива 2006/43/ЕО и, ако е приложимо, държавата(ите)-членка(и), в която (които) задължителният одитор е одобрен в съответствие с член 14 от същата директива и/или държавата(ите)-членка(и), в която (които) задължителният одитор преминава през период за приспособяване съгласно член 14 от Директива 2006/43/ЕО;
- ако кандидатът е одиторско дружество, държавата(ите)-членка(и), където одиторското дружество е одобрено в съответствие с член 3 от Директива 2006/43/ЕО и, ако е приложимо, държавата-членка(и), в която(които) одиторското дружество е признато в съответствие с член 3а от същата директива, и/или държавата(ите)-членка(и), в която(които) одиторското дружество има контролирани предприятия, дъщерни предприятия или предприятие майка.

3. ЕОЦКП представя проектите на регулаторни технически стандарти, посочени в параграф 2, на Комисията не по-късно от *[3 години след влизането в сила на настоящия регламент]*.

На Комисията се делегират правомощията да приема регулаторните технически стандарти по параграф 2 съгласно член 10 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

4. Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 68 с цел определяне на таксите, предвидени в параграф 1, буква г).

С делегираните актове се определят по-специално видовете такси и услугите, за които са дължат такси, размерът на таксите, формите на плащане и начинът, по който ЕОЦКП компенсира компетентните органи по отношение на всички разходи, които може да възникнат при извършването на дейността съгласно настоящия член.

Размерът на таксата, начислявана на задължителен одитор или одиторско дружество, покрива всички административни разходи.

Член 51

Сътрудничество във връзка с разследвания или проверки на място

1. Когато компетентен орган прецени, че на територията на друга държава-членка се извършват или са извършени дейности в нарушение на настоящия регламент, той уведомява възможно най-подробно компетентния орган на другата държава-членка за това заключение. Компетентният орган на другата държава-членка предприема необходимите мерки. Той информира уведомяващия компетентен орган за резултата и, доколкото това е възможно, за настъпилите междувременно значими развития.

2. Компетентният орган на държава-членка може да поиска провеждането на разследване от компетентния орган на друга държава-членка на територията на последната.

Той може да поиска на част от неговия персонал да бъде разрешено да придружава персонала на компетентния орган на тази държава-членка в хода на разследването, включително във връзка с проверки на място.

Компетентният орган, отправящ искането, информира ЕОЦКП за всякакви искания по първа и втора алинеи.

Разследването или проверката подлежат на цялостен контрол от държавата-членка, на чиято територия те се провеждат. При разследване или проверка с трансграничен мащаб обаче компетентните органи могат да изискват от ЕОЦКП да координира разследването или проверката.

3. В следните случаи запитаният компетентен орган може да откаже да предприеме действие в отговор на искане за провеждане на разследване съгласно предвиденото в параграф 2, първа алинея, или на искане персонален му да бъде придружен от персонал на компетентен орган на друга държава-членка съгласно предвиденото в параграф 2, втора алинея:
 - а) такова разследване или проверка на място могат да засегнат неблагоприятно суверенитета, сигурността или обществения ред на държавата-членка, към която е отправено искането;
 - б) пред органите на запитаната държава-членка вече е образувано съдебно производство по отношение на същите действия и срещу същите лица;

- в) компетентните органи на запитаната държава-членка вече са взели окончателно съдебно решение по отношение на същите действия и срещу същите лица.

Член 52

Сътрудничество във връзка с планирането на действията при извънредни ситуации

Когато одиторски дружества, засегнати от изискванията в член 43, принадлежат към мрежи, които действат поне на равнището на Съюза, компетентните органи си сътрудничат в рамките на ЕОЦКП, за да гарантират, че различните национални изисквания са съобразени с особеностите на мрежата.

Компетентните органи предоставят на ЕОЦКП и на другите компетентни органи планове за действие при извънредни ситуации, получени съгласно член 43, параграф 4.

Планове за действие при извънредни ситуации не подлежат на официално одобрение или утвърждаване от ЕОЦКП.

Член 53

Колегии на компетентните органи

1. Колегиите на компетентните органи могат да бъдат създадени за улесняване изпълнението на задачите, посочени в членове 40, 41, 50, 51, 52, и 61 по отношение на конкретни задължителни одитори, одиторски дружества или техните мрежи.
2. По отношение на конкретни задължителни одитори или одиторски дружества компетентният орган на държавата-членка по произход сформира колегиите на компетентните органи.

Колегията се състои от компетентния орган на държавата-членка по произход и друг компетентен орган на някоя от другите държави-членки, при условие че:

- а) задължителният одитор или одиторското дружество предоставят услуги по задължителен одит на предприятия от обществен интерес в рамките на нейната юрисдикция; или
- б) в рамките на нейната юрисдикция е установен клон, който е част от одиторското дружество.

Компетентният орган на държавата-членка по произход действа като координатор.

3. По отношение на специфични мрежи ЕОЦКП учредява колегии на компетентните органи по искане на един или повече компетентни органи.

Колегията се състои от компетентните органи на държавите-членки, в които мрежата упражнява значителна дейност.

4. Членовете на колегията на компетентните органи по отношение на специфична мрежа избират координатор в срок от 15 работни дни от нейното учредяване. Ако не се постигне съгласие, ЕОЦКП назначава координатор.

Членовете на колегията преразглеждат избора на координатор най-малко веднъж на пет години с цел да се гарантира, че избраният координатор продължава да бъде най-подходящото лице за целта.

5. Координаторът председателства заседанията на колегията, координира действията ѝ и осигурява ефикасен обмен на информация между нейните членове.
6. В срок от 10 работни дни след избирането му координаторът установява писмени правила за координация в рамките на колегията по отношение на следните въпроси:
 - а) информацията, която се обменя между компетентните органи;
 - б) случаите, в които компетентните органи трябва да се консултират помежду си;
 - в) случаите, в които компетентните органи могат да делегират надзорни функции в съответствие с член 54.
7. При липса на съгласие относно писмените правила за координация по параграф 6 всеки член на колегията може да отнесе въпроса до ЕОЦКП. Преди да се приеме окончателният текст на писмените правила за координация, координаторът надлежно взема предвид изразеното от ЕОЦКП във връзка с тях мнение. Писмените правила за координация се излагат в един документ, който съдържа пълна обосновка на всяко съществено отклонение от мнението на ЕОЦКП. Координаторът предава писмените правила за координация на членовете на колегията и на ЕОЦКП.

Член 54

Възлагане на задачи

Компетентният орган на държавата-членка по произход може да делегира всяка своя функция на компетентния орган на друга държава-членка, при съгласие от страна на този орган. Делегирането на функции не засяга отговорността на делегиращия компетентен орган.

Член 55

Поверителност и професионална тайна по отношение на ЕОЦКП

1. Задължението за професионална тайна се прилага по отношение на всички лица, които работят или са работили за ЕОЦКП, или за друго лице, на което ЕОЦКП е делегирал задачи, включително експерти, с които ЕОЦКП е сключил договор. Информацията, представляваща професионална тайна, не може да се разкрива на друго лице или орган, освен ако това разкриване е необходимо във връзка със съдебни производства.
2. Разпоредбите на параграф 1 от настоящия член и на член 37 не възпрепятстват ЕОЦКП и компетентните органи да си обменят поверителна информация. По отношение на обменената по такъв начин информация се прилага задължението за професионална тайна, на което подлежат лицата, които са наети или са били наети от компетентните органи.
3. Цялата информация, обменяна съгласно настоящия регламент между ЕОЦКП, компетентните органи и други органи и организации, се счита за поверителна, освен когато ЕОЦКП или съответният компетентен орган, или друг орган или организация заявят в момента на предоставянето ѝ, че тази информация може да бъде разкрита, или когато това разкриване е необходимо във връзка със съдебни производства.

Член 56

Защита на личните данни

1. Държавите-членки прилагат Директива 95/46/ЕО по отношение на обработката на лични данни, извършвана в държавите-членки в съответствие с настоящия регламент.
2. Регламент (ЕО) № 45/2001 се прилага за обработката на лични данни, извършвана от ЕОЦКП, ЕБО и ЕОЗППО в контекста на настоящия регламент.

ГЛАВА IV

СЪТРУДНИЧЕСТВО С ОРГАНИ НА ТРЕТИ ДЪРЖАВИ И С МЕЖДУНАРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ И ОРГАНИ

Член 57

Споразумение за обмен на информация

1. Компетентните органи и ЕОЦКП могат да сключват споразумения за сътрудничество, предвиждащи обмен на информация с компетентните органи

на трети държави, само ако съответните трети държави прилагат спрямо информацията гаранции за запазване на професионална тайна, които са поне еквивалентни на тези, предвидени в членове 37 и 55.

Целта на този обмен на информация е тези компетентни органи да могат да изпълняват задачите си.

Когато такъв обмен на информация включва прехвърлянето на лични данни на трети държави, държавите-членки прилагат Директива 95/46/ЕО, а ЕОЦКП — Регламент (ЕО) № 45/2001.

2. Компетентните органи си сътрудничат с компетентните органи или други съответни органи на трети държави по отношение на проверките за гарантиране на качеството и разследванията на одитори и одиторски дружества. ЕОЦКП подпомага това сътрудничество.

ЕОЦКП работи за сближаване на практиките на трети държави в областта на надзора.

3. Когато сътрудничеството и обменът на информация е свързан с работни документи по одита или с други документи, държани от задължителните одитори или одиторски дружества, се прилага член 47 от Директива 2006/43/ЕО.

Член 58

Разкриване на информация, получена от трети държави

Компетентният орган на дадена държава-членка или ЕОЦКП може да разкрива информация, получена от компетентните органи на трети държави, само ако е получил изричното съгласие от компетентния орган, който е предоставил информацията, и, когато е приложимо, само ако информацията се разкрива единствено за целите, за които този компетентен орган е дал съгласие, или когато такова разкриване е необходимо във връзка със съдебни производства.

Член 59

Разкриване на информация, предадена на трети държави

Компетентният орган на държава-членка или ЕОЦКП изискват информацията, която са съобшили на компетентен орган на трета държава, да бъде разкривана от този компетентен орган на трети страни или органи единствено с предварителното изрично съгласие на компетентния орган, който е предал информацията, в съответствие с националното законодателство и при условие че информацията се разкрива единствено за целите, за които този компетентен орган на държавата-членка или ЕОЦКП е дал съгласието си, или когато това разкриване на информация е необходимо за съдебни производства.

Член 60

Сътрудничество с международни организации и органи

ЕОЦКП си сътрудничи с международните организации и органи, отговарящи за изработването на международните стандарти за одит.

Дял V

АДМИНИСТРАТИВНИ САНКЦИИ И МЕРКИ

Член 61

Административни санкции и мерки

1. Държавите-членки установяват правила за административните санкции и мерки, приложими в случай на посочените в приложението нарушения на разпоредбите на настоящия регламент, спрямо лицата, отговорни за тези нарушения, и вземат всички необходими мерки за да гарантират, че те се прилагат. Предвидените санкции и мерки са ефективни, съразмерни и възпиращи.
2. До [24 месеца след влизането в сила на настоящия регламент] държавите-членки съобщават на Комисията и ЕОЦКП посочените в параграф 1 правила. Те незабавно уведомяват Комисията и ЕОЦКП за всички последващи изменения на правилата.
3. Настоящият член и членове 62—66 не засягат разпоредбите на националното наказателно право.

Член 62

Правомощия за налагане на санкции

1. Настоящият член се прилага във връзка с посочените в приложението нарушения на разпоредбите на настоящия регламент.
2. Без да се засягат надзорните правомощия на компетентните органи в съответствие с член 38, в случай на нарушение по параграф 1 компетентните органи разполагат, в съответствие с националното право, с правомощия да налагат най-малко следните административни мерки и санкции:
 - а) заповед за спиране и прекратяване на противоправните действия от страна на лицето, отговорно за нарушението;

- б) публично изявление, публикувано на уебстраницата на компетентните органи, в което се посочва отговорното лице и естеството на нарушението;
 - в) временна забрана, валидна в целия Съюз, за задължителен одитор, одиторско дружество или основния партньор по одита да извършва задължителен одит на предприятия от обществен интерес и/или да подписва одиторски доклади по смисъла на член 22, докато нарушението не бъде отстранено;
 - г) заявление, че одиторският доклад не отговаря на изискванията на член 22, докато нарушението не бъде отстранено;
 - д) временна забрана за член на одиторско дружество или на административен или управителен орган на предприятие от обществен интерес да упражнява функции в одиторски дружества или предприятия от обществен интерес;
 - е) имуществени административни санкции, възлизащи до двойния размер на реализираната печалба или нереализираната загуба вследствие на нарушението, когато размерът им може да бъде определен.
 - ж) за физически лица: имуществени административни санкции в размер до 5 000 000 EUR или — в държавите-членки, в които еврото не е официална парична единица — равностойността в националната парична единица към датата на влизане в сила на настоящия регламент.
 - з) по отношение на юридическо лице, имуществена санкция в размер до 10 % от общия годишен оборот през предходната стопанска година; Когато юридическото лице е дъщерно предприятие на предприятие-майка, както е определено в членове 1 и 2 от Директива 83/349/ЕИО, съответният общ годишен оборот е общият годишен оборот, получен от консолидирания отчет на крайното предприятие-майка през предходната стопанска година.
3. Държавите-членки могат да предоставят на компетентните органи други правомощия за налагане на имуществени санкции в допълнение към тези, посочени в параграф 2, и да предвиждат по-високи размери на имуществените санкции от установените в същия параграф.

Член 63

Ефективно налагане на санкции

1. При определяне на вида на административните санкции и мерки компетентните органи вземат предвид всички съответни обстоятелства, включително:
- а) тежестта и продължителността на нарушението;
 - б) степента на отговорност на отговорното лице;

- в) финансовото състояние на отговорното лице, както е видно от общия оборот на отговорното предприятие или от годишния доход на отговорното физическо лице;
- г) размера на реализираните печалби или нереализираните загуби за отговорното лице, доколкото те могат да се определят;
- д) степента на сътрудничество на отговорното лице с компетентния орган, без да се засяга необходимостта да се гарантира, че това лице ще възстанови реализираните от него печалби или нереализираните загуби;
- е) предишни нарушения на отговорното лице.

Компетентните органи могат да вземат предвид допълнителни фактори, ако такива са предвидени в националното законодателство.

2. ЕБО, ЕОЦКП и ЕОЗППО издават съвместно препоръки за компетентните органи в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, Регламент (ЕС) № 1094/2010 и Регламент (ЕС) № 1095/2010 относно видовете административни мерки, глоби и имуществени санкции и равнището на глобите и имуществените санкции, които се прилагат в отделни случаи в рамките на националната правна рамка.

Член 64

Публикуване на санкции и мерки

Всяка административна мярка или санкция, наложена за нарушение на настоящия регламент, се публикува своевременно, като оповестената информация трябва да разкрива поне вида и естеството на нарушението и самоличността на отговорните лица, освен ако това оповестяване би застрашило сериозно стабилността на финансовите пазари. Когато публикуването би довело до непропорционално големи вреди за съответните страни, компетентните органи публикуват мерките и санкциите, без да съобщават имената на нарушителите.

Компетентните органи уведомяват своевременно ЕОЦКП за всяка санкция или мярка, наложена за нарушаване на настоящия регламент.

Публикуването на санкции се извършва в съответствие с основните права, както са определени в Хартата на основните права на ЕС, по-специално правото на зачитане на личния и семейния живот и правото на защита на личните данни.

Член 65

Обжалване

Държавите-членки гарантират, че решенията, взети от компетентния орган в съответствие с настоящия регламент, могат да бъдат обжалвани.

Член 66

Сигнализиране за нарушения

1. Държавите-членки създават ефективни механизми, за да поощрят подаването на сигнали пред компетентните органи за нарушения на настоящия регламент.
2. Механизмите по параграф 1 включват най-малко:
 - а) специални процедури за приемането на сигнали за нарушения и за предприемане на действия по тях;
 - б) подходяща защита за лица, които докладват за действителни или потенциални нарушения;
 - в) защита на личните данни на лицето, което предоставя информация за действителните или потенциалните нарушения, както и на обвиняемия в съответствие с принципите, установени в Директива 95/46/ЕО;
 - г) подходящи процедури, за да се гарантира правото на обвиняемия на защита, правото му да бъде изслушан преди приемането на решение, което се отнася до него, и правото на ефективни правни средства за защита в съда срещу всяко решение или мярка, отнасящи се до него.
3. Одиторските дружества и предприятията от обществен интерес установяват подходящи вътрешни процедури за докладване по определения ред от техни служители на действителни или потенциални нарушения на настоящия регламент.

Член 67

Обмен на информация с ЕОЦКП

1. Компетентните и съдебните органи предоставят на ЕОЦКП ежегодно обобщена информация относно всички административни мерки, санкции и глоби, наложени в съответствие с членове 61, 62, 63, 64, 65 и 66. ЕОЦКП публикува тази информация в годишен доклад.
2. Когато компетентният орган публикува административни мерки, санкции и глоби, той едновременно докладва за това на ЕОЦКП.

Дял VI

ДЕЛЕГИРАНИ АКТОВЕ, ДОКЛАДВАНЕ И ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 68

Делегиране

1. На Комисията се предоставя правомощието за приемане на делегирани актове при спазване на установените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 10, параграф 6 и член 50, параграф 4, се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от *[датата на влизане в сила на настоящия регламент]*.
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 10, параграф 6 и член 50, параграф 4, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз* или на посочена в него по-късна дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията уведомява за това едновременно Европейския парламент и Съвета.
5. Делегиран акт, приет съгласно член 10, параграф 6 и член 50, параграф 4, влиза в сила само ако Европейският парламент или Съветът не са повдигнали възражение в срок от *[два месеца]*, след като са получили нотификация за него, или ако преди изтичането на този срок Европейският парламент и Съветът са уведомили Комисията, че няма да повдигат възражения. Този срок се удължава с *[два месеца]* по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 69

Доклад

До Х Х 20XX *[пет години след края на преходния период]* Комисията изготвя доклад за прилагането на настоящия регламент. В доклада се взема предвид изготвеният от ЕОЦКП доклад, посочен в член 46, параграф 4, четвърта алинея.

Преходни разпоредби

1. Чрез дерогация от разпоредбите на членове 32 и 33 следните изисквания се прилагат по отношение на договори за предоставяне на задължителен одит на предприятия от обществен интерес, които са в сила на *[датата на влизане в сила на настоящия регламент]*:

- а) всеки договор за одит, сключен преди XX/XX/XXXX *[датата на приемане на предложението на Комисията]*, който все още е в сила на *[датата на влизане в сила на настоящия регламент]*, продължава да се прилага за максимален период от четири отчетни години след *[датата на влизане в сила на настоящия регламент]*;
- б) всеки договор за одит, сключен след XX/XX/XXX *[приемането на предложението на Комисията]*, но преди XX/XX/XXXX *[датата на влизане в сила на настоящия регламент]* и който все още е в сила, продължава да се прилага за максимален период от пет отчетни години след XX/XX/XXXX *[датата на влизане в сила на настоящия регламент]*;
- в) когато даден договор за одит, посочен в буква а) или б) от настоящия параграф, изтече или бъде прекратен, предприятието от обществен интерес може да поднови договора еднократно със същия задължителен одитор или одиторско дружество, без да прилага разпоредбите на член 31, параграф 3. Продължителността на такъв подновен договор е максимум:
 - i) 1 година ако одиторът е предоставял услуги на одитираното предприятие за последователен период, надвишаващ 100 години;
 - ii) 2 години: ако одиторът е предоставял услуги на одитираното предприятие за последователен период между 51 и 100 години;
 - iv) 3 години: ако одиторът е предоставял услуги на одитираното предприятие за последователен период между 21 и 50 години;
 - v) 4 години: ако одиторът е предоставял услуги на одитираното предприятие за последователен период между 11 и 20 години;
 - vi) 5 години: ако одиторът е предоставял услуги на одитираното предприятие за последователен период, който не надвишава 10 години.

Чрез дерогация от критериите, посочени в буква в), договорът за одит може да продължи да се прилага до края на първата отчетна година, завършваща след *[2 години след влизането в сила на настоящия регламент]*.

Чрез дерогация от букви а)—в), когато в националните правила е установен максимален срок на договорните отношения между задължителния одитор или одиторското дружество и одитираното предприятие, който не надвишава 9

години, и изискване одитираното предприятие да избере друг задължителен одитор или одиторско дружество при изтичането на този максимален срок, договорът за одит може да продължи да се прилага до края на този максимален срок на продължителност.

2. Член 33 се прилага за всеки договор за одит, сключен след [...] [датата на влизане в сила на настоящия регламент], но преди [...] [2 години след влизането в сила на настоящия регламент].

Член 32, параграф 3 се прилага за този договор само след изтичането на срока или прекратяването на първото подновяване на такъв договор.

Член 71

Национални разпоредби

Държавите-членки приемат разпоредбите, необходими за гарантиране на ефективното прилагане на настоящия регламент.

Член 72

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от [2 години след влизането му в сила].

Член 32, параграф 7 се прилага обаче от [...] [датата на влизане в сила на настоящия регламент], а член 10, параграф 5 се прилага от [...] [три години след влизането в сила на регламента].

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставен в Брюксел,

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ

I. Нарушения от задължителни одитори, одиторски дружества или основните партньори по одита

A. Нарушения, свързани с конфликти на интереси, организационни или оперативни изисквания

1. Задължителният одитор или одиторското дружество нарушава разпоредбите на член 6, параграф 1, ако не въведе подходящи политики и процедури за гарантиране спазването на минималните организационни изисквания, както е посочено в параграф 1, букви а)–к).
2. Задължителният одитор или основният партньор по одита, който извършва задължителен одит от името на одиторско дружество, нарушава член 8, параграф 1, буква а), ако заеме ключова ръководна позиция в одитираното предприятие преди изтичането на срок от минимум две години от момента, в който е подал оставка като задължителен одитор или основен партньор по одита в одиторския ангажимент.
3. Задължителният одитор или основният партньор по одита, който извършва задължителен одит от името на одиторско дружество, нарушава член 8, параграф 1, буква б), ако стане член на одиторския комитет на одитираното предприятие или на еквивалентен орган, преди да са изтекли най-малко две години от момента, в който е подал оставка от одиторския ангажимент като задължителен одитор или основен партньор по одита.
4. Задължителният одитор или основният партньор по одита, който извършва задължителен одит от името на одиторско дружество, нарушава член 8, параграф 1, буква в), ако стане член без изпълнителни функции на административния орган или член на надзорния орган на одитираното предприятие, преди да са изтекли най-малко две години от момента, в който е подал оставка от одитния ангажимент като задължителен одитор или основен партньор по одита.
5. Задължителният одитор или одиторското дружество нарушава член 9, параграф 2, ако не осигури гаранции, че свързаните с одита финансови услуги, предоставени на одитираното предприятие, не надвишават 10 % от таксите, платени от одитираното предприятие за задължителния одит.
6. Задължителният одитор или одиторското дружество нарушава член 10, ако предоставя на одитираното предприятие услуги, различни от услуги по задължителен одит или свързани с одита финансови услуги.

B. Нарушения, свързани с изпълнението на задължителния одит

7. Задължителният одитор или одиторското дружество нарушава член 16, параграф 3, ако не документира случаите, когато неговите служители не спазват разпоредбите на настоящия регламент или ако не изготвя годишен доклад за мерките, предприети с цел гарантиране на съответствие с тези разпоредби.

8. Задължителният одитор или одиторското дружество нарушава член 16, параграф 4, ако не поддържа досиета на клиентите с данните, посочени в букви а), б) и в) на същия параграф.
9. Задължителният одитор или одиторското дружество нарушава член 16, параграф 5, ако не създаде одитно досие за всеки извършен задължителен одит, което съдържа информацията, посочена в букви от а)—й) на същия параграф.
10. Задължителният одитор или одиторското дружество нарушава член 17, параграф 1, буква в), ако не информира компетентния орган, посочен в член 36, за инцидент, който има или може да има сериозни последици за надеждността на неговата задължителна дейност.
11. Задължителният одитор или одиторското дружество нарушава член 17, параграф 2, ако не информира компетентния орган, осъществяващ надзор над предприятията от обществен интерес, за извършването или опита да се извършат измами по отношение на финансовите отчети на одитираното предприятие.
12. Задължителният одитор или одиторското дружество нарушава член 19, ако не гарантира, че проверката на вътрешния контрол на качеството се извършва в съответствие с изискванията, посочени в параграфи 2—6 от същия член.

В. Нарушения, свързани с докладването на одита

13. Задължителният одитор или одиторското дружество нарушава член 22, ако не предостави одиторско мнение, изготвено в съответствие с изискванията, посочени в параграфи 2, 3, 4, 5 и 7 от същия член.
14. Задължителният одитор или одиторското дружество нарушава член 23, ако не представи допълнителен доклад на одиторския комитет на одитираното предприятие, изготвен в съответствие с изискванията, посочени в параграфи 2—5 от същия член.
15. Задължителният одитор или одиторското дружество нарушава член 25, ако не докладва незабавно на компетентните органи, осъществяващи надзор над предприятия от обществен интерес, всеки факт или решение по отношение на това предприятие от обществен интерес, за които е научил при извършване на задължителния одит и които могат да бъдат свързани с някое от нарушенията, посочени в член 25, параграф 1, букви а)—в).

Г. Нарушения, свързани с разпоредбите за оповестяване

16. Одиторското дружество нарушава член 26, параграф 1, първа алинея във връзка с член 26, параграф 4, ако не публикува на уебстраницата си годишния си финансов отчет по смисъла на член 4, параграф 2 от Директива 2004/109/ЕО най-късно четири месеца след края на всяка финансова година и не го предостави на разположение за поне пет години.
17. Задължителният одитор нарушава член 28, параграф 2, втората алинея във връзка с член 27, параграф 1, ако не публикува на уебстраницата си годишния

си отчет за доходите и не го предостави на разположение в продължение най-малко на пет години;

18. Задължителният одитор или одиторското дружество нарушава член 26, параграф 2, ако в годишния си отчет за доходите или в годишния си финансов отчет не посочи получените такси от задължителен одит на годишни и консолидирани финансови отчети на предприятия от обществен интерес и на предприятия, принадлежащи към група от дружества, чието предприятие майка е предприятие от обществен интерес, както и получените такси от задължителен одит на годишни и консолидирани финансови отчети на други предприятия и таксите, начислявани за свързани с одита финансов услуги, както е определено в член 10.
19. Задължителният одитор или одиторското дружество, които принадлежат към мрежа, нарушават член 26, параграф 3, ако не предоставят под формата на приложение към отчета за доходите или към годишния финансов отчет информацията, посочена в член 26, параграф 3, букви а)–г), освен ако се прилага дерогацията по втора алинея от същия параграф.
20. Задължителният одитор или одиторското дружество нарушава член 27, като не публикува или не публикува своевременно доклад за прозрачност, включващ информацията, предвидена в параграф 2 от същия член, и, когато това е приложимо, информацията, изисквана съгласно член 28.
21. Задължителният одитор или одиторското дружество нарушава член 29, ако не предоставя ежегодно пред компетентния му орган, както е посочено в член 35, параграф 1, списък на одитираните предприятия от обществен интерес с получените от тях приходи.
22. Задължителният одитор или одиторското дружество нарушава член 30, параграф 1, ако не съхранява документите и информацията, посочени в член 30, параграф 1.

Д. Нарушения, свързани с назначаването на задължителни одитори или одиторски дружества от предприятия от обществен интерес

23. Задължителният одитор или одиторското дружество нарушава член 33, параграф 2, ако извършва задължителен одит на предприятие от обществен интерес преди да са изминали четири години от приключването на посочените в член 33, параграф 1 два последователни ангажимента.
24. Задължителният одитор или одиторското дружество нарушава член 33, параграф 6, ако в края на одита не предостави пълен предавателен протокол на встъпващия задължителен одитор или одиторско дружество.

Е. Нарушения, свързани с гарантиране на качеството

25. Задължителният одитор или одиторското дружество нарушава член 40, параграф 6, ако в рамките на срока, определен от компетентния орган, не изпълни направените в резултат на проверките препоръки.

II. Нарушения от страна на предприятия от обществен интерес

А. Нарушения, свързани с назначаване на задължителни одитори или одиторски дружества

1. Без да се засяга член 31, параграфи 2, 3 и 4, предприятие от обществен интерес нарушава член 31, параграф 1, ако не сформира одиторски комитет и/или не назначи задължителния брой независими членове и/или ако не назначи задължителния брой членове, които притежават специфична компетентност в областта на счетоводството и/или одита.
2. Предприятие от обществен интерес нарушава член 32, параграф 1, ако не назначи задължителен(и) одитор(и) или одиторско(и) дружество(а) в съответствие с условията, определени в член 32, параграфи 2—6.
3. Предприятие от обществен интерес нарушава член 33, ако наеме един и същ задължителен одитор или одиторско дружество за период по-дълъг от предвидения в член 33.
4. Предприятие от обществен интерес нарушава член 34, ако неоснователно освободи от длъжност задължителен одитор или одиторско дружество.